

Nas tednik

kulturno - politično glasilo

Kronika

svetovnih in domačih dogodkov

2. leto / številka 52

V Celovcu, dne 28. decembra 1950

Cena 55 grošev

ELEKTROHAUS

Fritz Czernovsky

Celovec - Klagenfurt
Gutenberghaus - Pernhartgasse 8
(nasproti glavne pošte) Tel. 29-83

Svetloba - elektr. sila - strelovski
- radio - signalne naprave

Koroškim Slovincem

Pred letom se je še marsikomu zdelo, da bo pravno stanje Slovencev uredila državna pogodba za Avstrijo. Leto je minulo, državne pogodbe ni in je po vseh znakih sedanjega političnega položaja kmalu ne bo.

In če bi taka ureditev prišla, bi bila sama ne sebi le košček papirja, dokler ji Slovenci sami z lastnim delom ne bi dali mesa in življenja. Tega dejstva se je zavedal v polni meri tudi Narodni svet koroških Slovencev pri vsem svojem delu in pri vseh storjenih in še nameravanih korakih. Tudi v okviru sedanjih avstrijske ustave se nudijo možnosti, da pridemo do pravic, ki nam Slovincem kot narodnostni skupini pripadajo, če bomo z vso doslednostjo šli pot do konca.

Da v naslednjem naštejemo le par najvažnejših korakov, ki jih je v minulemu letu NskS napravil.

V začetku leta je bil boj za lastnino Družbe svetega Mohorja v Celovcu na višku. Komaj se je posrečilo, da je zasebena oblast izpraznila polovico Mohorjevega doma v Celovcu, že so navalili privatniki in oblast, da bi lastnina ostala zapisana le na papirju, da bi se v hiši šopirili tisti, ki jim Dom ni bil nikdar namenjen. Z železnim odporom smo odbili naval tako enih kakor drugih in pri tem še posebno spoznali važnost lastnega glasila, saj je bil „Nas tednik“ v tistih tednih in mesecih v pravem pomenu besede življenjska potreba.

Danes pa lahko ugotovimo, da je dom Družbe sv. Mohorja v Celovcu zopet središče kulturnega in tudi političnega življenja in da se tam obnavlja stara slovenska tradicija, ki je in bo zopet povezovala Slovence povsod, kjerkoli živijo. Letošnji koledar je že prvi vidni izraz te povezave in upamo, da bo v doglednem času obnovljena tiskarna dokaz skupne skrbi in skupnega dela.

Drugi korak je list. Brez sredstev se je rodil septembra 1949. Prorokov in grobokopov ni manjkalo. S 1. majem pa smo bili v stanu podvojiti ga po obsegu in nakladi in danes berejo „Tednik“ Slovenci po vsej deželi in ga poleg tega še pošiljamo v 21 držav. Mnogo dela in mnogo idealizma je bilo treba, da smo dali listu osnovo, na kateri se sam vzdržuje. Število sotrudnikov se je zelo razširilo in vsakega novega sotrudnika se veselimo. Da se ravno v našem listu oglašajo Slovenci vseh kontinentov, pa je naš poseben ponos. Da zaslužijo vaški dopisniki posebno pohvalo, pa vsakdo razvidi iz lista, saj sta navadno kar dve strani posvečeni življenju in dogajanju po vaseh in farah. Priznanje, ki jih dobiva uredništvo, tako od svojih bralcev na Koroškem kakor tudi iz inozemstva, so najboljši dokaz, da smo na pravi poti. Pri vsem tem pa je ostal list neodvisen glasnik koroških Slovencev in je bičal krivice in krivce, kjerkoli so se pojavili.

Da je bilo treba z vso silo gnati šolske zadeve in braniti to, kar imamo oziroma zahtevati z vso odločnostjo izpolnitev obveznosti, ki jih ima država po zakonih in po ustavi do nas Slovencev, je bilo razvidno iz vsake številke lista. Razume se, da smo iskali ravno v vprašanju kmetijskega šolstva tudi poti do Amerikancev, ki so nudili tej vrsti šolstva v Avstriji in na Koroškem posebno pomoč. Danes lahko ugotovimo, da smo našli tam večje razumevanje kakor pri domačih oblasteh. To pa pomeni zopet korak bližje k uresničitvi zahtev po kmetijski šoli za

Med vojno in mirom

SVETI OČE OB ZAKLJUČKU SVETEGA LETA

V nedeljo zjutraj je sv. oče zaprl „sveta vrata“ v cerkev sv. Petra v Rimu in je tako končal sveto leto. V soboto pa je sv. oče sprejel kardinale, ki so mu čestitali za božične praznike. Ob tej priliki je izročil sv. oče kardinalom božično poslanico, ki je namenjena vsemu katoliškemu svetu.

V svoji božični poslanici pravi sv. oče, papež Pij XII.: „Zgodovina človeštva ne pozna večje razdvojenosti v svetu kakor pa je sedanja. V zadnjih tednih se je prepad med obema deloma človeštva tako na široko odprl, da je svetovni mir resno ogrožen.“

Ta strahovita nevarnost zahteva, da izrabimo vsako priliko, da bi mogli še ohraniti mir. Naj bi končno, izginile prepreke med narodi, naj bi bila vzpostavljena svoboda narodov!

Najboljši zaveznik človeštva je vera na Boga, ker je vera nad narodnostmi in političnimi interesi.“

Papež je nato v svojem govoru poudaril, da je delala Cerkev vedno za mir in je zato največja krivica trditev, da Cerkev „ščuva imperialistične sile k vojni“.

Z obžalovanjem je ugotovil sv. oče, da niso mogli priti na svetoletno romanje v Rim katoličani iz onih dežel, kjer ni pravih državljskih in osebnih svoboščin.

Kot prepogoj notranje edinosti vsakega naroda je označil sv. oče boj pro-

ti brezposelnosti in uresničenje socialne varnosti in gotovosti.

Končno je sv. oče v svojem božičnem govoru še poudaril, da je sveta dolžnost vseh vernikov in vseh sinov sv. Cerkve delati za mir z molitvijo, z žrtvovanjem in z vsem svojim delovanjem ter prizadevanjem.

TRYGVE LIE, GLAVNI TAJNIK ZDRUŽENIH NARODOV

Glavni tajnik Združenih narodov, Trygve Lie, je za božič govoril po norveškem radiu. Uvodoma je govoril o mednarodnem položaju, o katerem je poudaril, da je zelo resen in ni mogoče povedati, kako se bo v bodočnosti razvijal. — Nadalje je poudaril, da korejsko vprašanje ni najvažnejše mednarodno vprašanje. Namen Združenih narodov na Koreji je vzpostaviti svobodno državo, ni namreč mogoče nekemu narodu vsiliti vladavino, ki jo odklanja. Ako bi bilo mogoče na Koreji vzpostaviti mir, bi bilo to svetovno političnega pomena. Ako pa na Koreji čete Združenih narodov podležejo, bi bilo nato vprašanje, katera dežela pride nato na vrsto. Odgovornost za vse to pa je pri onih, ki mislijo, da morejo izživati tretjo svetovno vojno.

Usodno na Koreji je bilo, da se je razpletel boj pol milijona vojakov komunistične Kitajske. Vendar pa obstoja upanje, da se bo posrečilo mirno rešiti korejsko vprašanje in da se bo tako posrečilo tudi ohraniti mir na svetu.

Med Kitajci in Indijci

V bengalskem glavnem mestu je bila te dni letna skupščina kitajsko-indijskega združenja.

Predsednik kitajsko-indijskega društva je v svojem govoru poudarjal, da bi sporazum med Kitajsko in Indijo pripomogel, da bi postali ti dve državi najvažnejši in najbolj odločilni na svetu.

Tretja najmočnejša stranka v Indiji,

Hindu Mahasba, je izdala te dni resolucijo, v kateri obsoja delo sedanjega indijskega ministrskega predsednika zaradi politične opore, ki jo je s svojim postopanjem nudil komunistični kitajski vladi v Peking. S svojo politiko je namreč indijski ministrski predsednik dajal pogum in oporo vladi v Peking za njeno delo in za njen napad v Koreji.

Na Koreji še mir

SedANJI položaj na Koreji je označen z zatišjem pred viharjem. Severno od 38. povratnika se pripravljajo severnokorejske in komunistične kitajske čete na pohod proti jugu in zbirajo zlasti velike količine topništva. Medtem pa bombniki in lovska letala Združenih narodov neprenehoma napadajo zbirališča, kolone in prometne zveze komunističnih čet.

Ameriške čete, v številu okrog 50.000 mož, ki so jih vkrcavali pod stalnim napadom komunističnih čet 11 dni v pristanišču Hungnam, so prepe-ljali v neko pristanišče v Južni Koreji

fante in finančni podpori za gospodinj-ske šole, ki nam gre po ustavi. Razu-me se, da bomo šli z vsako vlogo do najvišjega ustavnega sodišča, če se bo do kršile pravice, ki so nam po ustavi zajamčene.

Ko smo pred letom dni zahtevali pri dunajski vladi ustanovitev centralnega referata za narodnostne skupine v Avstriji, naše zahteve še niso jemali dosti resno, kakor je razvidno iz pisma 15. februarja 1950. Pismo 27. novembra 1950 pa je že pisano v povsem drugem duhu. Nam in vam dokaz, da medtem nismo spali, in da vodi smotreno delo korak za korakom naprej.

Na zahtevo vlade smo te dni predali

in bodo te čete odšle na bojno črto ob 38. vzporedniku. Predsednik Truman je dejal, da je rešitev teh obkoljenih ameriških čet najlepše njegovo božično darilo.

Proračun

Parlament kakor tudi koroški deželni zbor sta v zadnjem tednu dokončala debato oziroma razpravo o proračunu. Državni proračun znaša, kakor smo že poročali, 15 milijard šilingov.

osnutek za celovški referat in za referate v deželi.

So v toku s pripravo, o katerih danes še ne moremo povedati. Eno pa naj bo vsem jasno:

Kmeti, ki so pred letom dni sejal in bo vse leto s svojimi družinami pridno delala. Isto velja za vsako slovensko skupnost. Upravičeno je pokazati le, če bomo s svojimi močmi čvrsto vršili delo in stali za našimi pravicami. V to pa vabim vse Slovence, da o dobre volje in hočejo osiguranje naših narodnostnih pravic.

Dr. Joško Tischler, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev

Vsem sotrudnikom in dopisnikom, vsem naročnikom in bralcem ter vsem prijateljem „Nasga tednika-Kronika“ želita prav srečno, blagoslovljeno in uspešno novo leto s prošnjo, da nam ostanejo zvesti tudi v novem letu.

Uredništvo in uprava.

Silvestrovanje

Slovenska družina v Celovcu priredi na Silvestrov večer družabno silvestrovanje v dvorani gostilne Roth, Pfarrhofgasse 8. Začetek ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je srečolov, šaljiva pošta, petje, ples in razni šaljivi prizori, kakor n. pr.: Pismo iz Tibeta, Na poročnem uradu, Na kitajski postaji i. dr. — Ako hočete Silvestrov večer preživeti v veseli družbi in tako pričakati novo leto, pridite na silvestrovanje Slovenske družine v Celovcu.

EISENHOWER V EVROPI

Vrhovni poveljnik vseh vojnih sil Atlantske zveze, general Eisenhower, bo prispel začetkom novega leta v Evropo. Nastanil se bo v francoskem glavnem mestu, v Parizu, kjer bo imel svoj glavni stan v znanem hotelu Astoria.

BOŽIČ V SATELITSKIH DRŽAVAH

Božični prazniki v vzhodnoevropskih državah, ki so pod sovjetskimi vplivom, so bili letos v znaku velikega obiska katoliških cerkva. Na Madžarskem so priredili katoličani velika božična romanja.

Poljski nadškof v Varšavi je naslovil na katoliške Poljake božično poslanico, v kateri opominja vse poljske katoličane, naj se oklenejo z ljubeznijo predvsem katoliške vere ter naj se ne oklepajo tako silno ene politične stranke.

IZRAEL IN NEMCI

Predsednik izraelske vlade, Ben Gurion, je dal v izraelskem glavnem mestu, v Tel Avivu, izjavo, v kateri poudarja, da je Izrael proti vsaki ponovni oborožitvi Nemčije. To bi namreč ogrozilo svetovni mir kakor še posebej varnost Judov na svetu.

IZ JUGOSLAVIJE

V sredo, 27. decembra, se je sestala jugoslovanska narodna skupščina. Na dnevnem redu je sprememba večjega števila zakonov. Predvsem bodo spremenili določila zakonov, ki urejajo medsebojne odnose državljanov. Nadalje bodo spreminili tudi nekatere zakone o notranji upravi.

Za koroško deželo pa so predvideni dohodki in stroški za leto 1951 v višini 186.711 milijonov šilingov.

V tej vsoti prednjačijo normalni dohodki iz davkov in deleža, ki ga dobi dežela iz skupnega državnega proračuna. Primanjkljaj znaša približno 30 milijonov šilingov. Odgovorni upajo, da bodo primanjkljaj izravnali s tem, da bo posebna štednja izdatke zmanjšala in da bodo dohodki iz skupne državne blagajne povečani.

Slej kot preje so največji stroški dežele še vedno uradniške plače, ker je pač upravni aparat za naše razmere prevelik. Veliko obremenitev deželne blagajne pomeni socialno skrbstvo, pri tem delu proračuna je predvsem desnica deželnega zbora zahtevala večjo štednjo.

Mi se bomo s posameznimi deli proračuna v prihodnjih številkah našega lista še podrobno bavili.

Samozavestna v novo leto!

Zvesto je romal „Naš tednik“ skozi prošlo leto z nami koroškimi Slovenci. Vse vesele in žalostne dni, posebno pa one, katerih je bilo največ, napolnjene s trdim delom, je prebil med nami.

Tudi on je imel in ima težke dni, polno skrbi je imel, ko je njega in njegove sodelavce bremenila težka odgovornost prižigati našemu narodu svetlo luč na včasih tako temni njegovi poti. Pri vsem tem pa ga je trla, kot je tega naš narod vedno vajen, velika revščina, ki mu je vedno zopet hotela zapirati pot naprej. Vendar mu je ob takih trenutkih skrb za narodno dobrobit ter skrb za duševno in gmočno dobro naših ljudi dajala poguma za delo in za vedno nove žrtve. Kot so v zgodovini žrtve vodile revščino k podvigu ter prekosile „mamon“, moč, oblast in ugled, tako je tudi „Naš tednik“ kljub vsej revščini z nami vred prebrel te žave in se dvignil do lepih uspehov.

„Naš tednik“ je stal v bran Mohorjevi družbi, ko se je borila za svojo posest in za temeljne osnove, da bi sploh mogla delovati. Povzdignil je glas v zaščito slovenske besede, ko so nastavili narodni hujšaki sekiro na odredbo o dvojezičnih šolah. Seznanjal je javnost z nedostatki pri nastavitvi učiteljev in pri praktični izvedbi predpisov šolske odredbe o pouku. Branil je naše duhovnike pred krivičnimi napadi in podpiral vse naše ljudi v želji po razcvitu prave domače vzajemnosti na vasi, v težnji za pozitivno naše pesmi, domačih šeg, iger in zabave.

Zasledoval je smotrno in vedno vse uradno in poluradno dogajanje okoli nas. Marsikateremu rojaku so bili gospodarski, upravni, družinski in dr. nasveti v korist. V resničnem čutu velike odgovornosti je „Naš tednik“ bedel nad „našo pravico“ v posvetni in cerkveni javnosti. Da ta pravica ni vedno in povsod uspela, je le znak „bolesti“ tukajšnjega posvetnega in cerkvenega življenja, ki mora nujno dovesti do katastrofe, kot jo je že enkrat prineslo leto 1938.

Še nečesa se nikdar nismo ustrašili: v listu seznanjati slovensko javnost z resnico tudi tam, kjer smo bili izpostavljeni napadom tudi s slovenske strani. Edino merilo za ubrano pot je bilo narodovo dobro. Tako je „Naš tednik“ kljub vsem zlonamernim očitkom prevzel v svojo oskrbo in varstvo bralce bivše „Koroške Kronike“ in s tem tudi ta krog slovenske javnosti povezal bolj z našo koroško slovensko zemljo. Postal je ravno v prošlem letu vedno bolj tudi pravi odposlanec koščka slovenske domovine vsem našim bratom, raztresenim po širnem svetu.

Z mirno vestjo torej list s svojimi sodelavci lahko v zavesti storjene dolžnosti prestopi prag novega leta. Vemo, da bo „Naš tednik“ rasel, tako po kakovosti vsebine kot po razširjenosti kroga svojih sodelavcev in bralcev.

Brez sodelavcev bi uredništvu nikdar ne bilo mogoče storiti vsega dela. Zato naj bi rasel ta krog; to bodi najbolj iskrena prošnja za novo leto. Vsem onim pa, ki so kot dopisniki in sodelavci doslej pomagali izoblikovati „Naš tednik“, gre srčna hvala ne samo v imenu vseh bralcev. Revni smo in daril ne moremo dati. Zato je tem bolj potrebno, da si razdelimo žrtve, saj gre v narodno dobro in naj nam bo vsem največje plačilo zavest, da smo z delom storili svojo dolžnost.

S tako požrtvovalno četo sodelavcev bo „Naš tednik“ tudi v novem letu pogumno glasilo „naše revščine“, ki jo nam naprti usoda in še bolj tuji gospodje, ki nas nečesto poznati, če pride govor na to, kar nam po vseh naravnih pravicah gre. Dvigal nam bo pogum v delu in žrtvah za našo pot navzgor. Ostal bo našim bratom, raztresenim po svetu, drag odposlanec iz najstarejšega koščka slovenske domovine.

Uredništvo.

Z DANAŠNJO ŠTEVILKO USTAVIMO LIST VSEM NAROČNIKOM V INOZEMSTVU, KI NISO PLAČALI NAROČNINE ZA LETO 1950.

Politično leto 1950

Hitro je minilo in nam ni prineslo tega, kar si že deset let želimo: trajnega miru in zavesti, da si smemo z veseljem graditi svoje domove, svoje eksistence, delati za svoje potomce in se ne več bati, da bodo trud in žrtve dolgih let uničene enega samega dne. Zavesti, da lahko mirno gradimo in urejamo svoja življenja, nam pretoklo leto res ni prineslo. In minilo je zelo naglo, pač radi tega, ker nam je prineslo toliko novega, bilo je razgibano kot je recimo sobotno popoldne. In vprav na sobotnih večerih se pripeti največ nepremišljenosti, največ nesreč in izgrediv. Politično leto 1950 je nekaj sličnega. Nobene tragedije še nismo morali doživeti, toda živci so prenapeti in hude besede padajo. Na nekaterih področjih so tudi že prešle v dejanja.

Hvala Bogu, pa moramo zaenkrat še reči, da se otroci pretepavajo, medtem ko se starši samo grdo gledajo. Sosedje pa posredujejo. In če bo taka kočljiva sobota, kakršno je bilo leto 1950, minila v naslednjem letu, ne da bi se glavna dva udarila, potem bo mogoče za Novo leto 1952 drugače pisati.

„Čas hiti...“ To je občutil že naš Prešeren in v eni svojih pesmi to potrdil. Mi pa vsi to žalostno občutimo zelo trpko. Staramo se. Mladi odraščajo in ne znamo in ne moremo jim dati prave hrbtenice in jasnih ciljev v življenju. Saj sami ne vemo, kaj pride. Delamo, da se preživimo in smo srečni, če najdemo doma urico miru in zadovoljstva. Najti danes pravi mir, je umetnina. Gotovo ste že slišali kako pikro pripombo, da je namreč na najboljšem tisti, ki je pod zemljo.

To je seveda več kot pretirano. In tudi tisti, ki drugače dobrovoljno ugotavljajo, da se je človeštva polastila neka črnoglednost, apatičnost, da na vseh koncih in krajih primanjkuje zdravega zanosa, podjetnosti in veselja do življenja — čeprav vse to drži, vendarle nam nosilci te miselnosti ne napravljajo uslug. Kar trde — s tem ne soglašajo in morda nehoti služijo tistemu, ki so mu nedejavnost, apatičnost in občutek nemočnejša sredstva za dosego njih ciljev.

Vsaki ve, da s tem mislimo današnjo borbo med komunizmom in narodi, ki žele obdržati svojo nekomunistično, demokratično družabno ureditev.

V naslednjem bomo skušali bralcem v zgoščen obliki prikazati svetovni politični razvoj preteklega leta. Ne bomo ga postavljali po datumih in državah. To bi bilo preveč nepregledno in s tem bi posnemali pridne in solidne pisce starinskih koledarjev. Ti so res mogli počasi in z uradno natančnostjo beležiti, kdaj se je dogodil kak visoki obisk, kdaj je kaka visokost umrla in koliko je bilo pogrebcev. Tudi potrese, poplave in suše v posameznih deželah so točno opisali. — Ti takrat so to lahko delali. Imeli so s svojim načinom poročanja prav in narodi so jih radi čitali. Bilo so pač stari, dobri časi.

Tako kot čitatelj „Našega tednika“, tako je tudi pisec „Političnega tedna“ otrok istega časa in istih težav iz tega časa. Ta čas nam daje pečat in s tem časom je treba hoditi, da nas ne prehiti.

Segli bomo v tiste kraje, od koder se vodi politika, ki bo odločila o vsem svetu. Izognili se bomo sicer mogoče zanimivih, toda v splošnem malo pomembnih stvari.

Leto 1950 je čet. leto naraščajoče politične borbe med Evropo in Vzhodom, ki je v strahskih področjih prešla že v nova polja.

Prav v tem zadnjem letu dejstvo leži največja nevarnost za človeštvo. Ne bo odveč, če poudarimo, da bi tretja svetovna vojna prinesla pogin evropskim narodom in njihovim kulturam. Žalibog pa o tem odloča več Evropa, ki se je do imenovala srce sveta, temveč dve vesili, ki sta daleč izven Evrope. Evropa je danes samo še lahko pomočnik ene ali druge, ali obeh, odločujoči činitelj ni več. To je v prvi vrsti treba ugotoviti.

Najbolj žalostna posledica druge svetovne vojne, kar se Evrope tiče, je pač ta, da smo razsekani, razdrobljeni, da so v živa telesa evropskih narodov zasekali meje, katere danes obžalujemo, pa niso v stanju jih premostiti. Vzrok temu je enostavno dejstvo, da so

politične in ideološke razlike med bivšimi zavezniki privedle do hudih sovražnosti prej, predno si je razdejana in obubožana Evropa opomogla.

Danes tečejo sredi Evrope fronte med obema svetovoma. In naša celina je zdaj le še v toliko pomembna, v kolikor utegne biti kdaj bojno polje med orjaškim spopadom med azijsko in ameriško celino.

Pa navedimo nekaj najvažnejših političnih potez, ki sta jih oba tabora podvzela v svoji politiki v Evropi.

Sovjetska zveza je svojo zasedbeno nemško cono praktično vključila med svoje satelite. Seveda je način tega prilagodila svojstvenosti te dežele. To je nekdanja Prusija. Značilnosti tega prebivalstva so dovolj znane. In zdaj Prusi spet pojejo in korakajo. Čeprav po drugih melodijah in besedilih, toda korakati smejo. To jim prija in smešno bi bilo trditi, da so k temu bogve kako prisiljeni. Poleg tega se hranijo z idejo, da bodo svojo državo povečali čez vso Nemčijo in kot zaveznik Sovjetske zveze zaigrali vodilno vlogo na evropskem kontinentu.

Vzhodna Nemčija je močno oborožena. In to dela skrbi drugim trem zaveznikom, ki upravljajo zapadni del nekdanjega Reicha. Tam so uvedli pravo politično in parlamentarno demokracijo. Imeli so več volitev, v katerih sta se uveljavili Krščanska demokratska stranka in pa Socialistična stranka; komunistična je postala nepomembna. Prav tako pa so tudi nepomembne razne skrajno desničarske stranke, ki skušajo pogrevati propadli nacional-socializem. V ostalem je gospodarski in notranjepolitični položaj Zapadne Nemčije dokaj uravnotežen. Od političnih dogodkov v tem letu bi bilo omeniti zadnje delne volitve v nekaterih zveznih deželah zapadne Nemčije in v Berlinu. Medtem ko je v Berlinu napredovala krščansko-demokratska stranka, so drugod napredovali socialisti, vendar ne toliko, da bi mogli ogroziti položaj Adenauerjeve vlade.

Pričeli pa smo govoriti o Nemčiji radi tega, ker se prav okrog nje suče jedro evropske politike držav veseli. Naraščajoči pritisk iz vzhoda in težki dogodki na Daljnem Vzhodu so pač zapadne sile privedli do nujnega spoznanja, da je treba čimprej postaviti na noge politično, gospodarsko in vojaško močno Evropo. V teh treh smereh gredo torej prizadevanja, ki se izražajo tudi v treh oblikah. Politično plat zastopa takimenovani Evropski svet, ki od časa do časa zaseda v Strassbourgu. Ustanovitev „Združene Evrope“ je cilj te ustanove in največji

zagovornik te ideje je Winston Churchill. V njem so zastopane skoraj vse zapadno-evropske države, le Španije niso pripustili. Ta „Evropski svet“ pa je zaenkrat le še nekaka posvetovalna skupščina, na kateri le še prerado pride do hudih nasprotstev.

Neposreden izraz želje po gospodarski skupnosti s pritegnitvijo Nemčije pa predstavlja znani Schumanov načrt. Po njem naj bi se vsa težka industrija (predvsem jekleni in premogovni rudniki Porurja) zapadne Evrope in Anglije združila pod skupnim in enotnim vodstvom ter postala tako gospodarski temelj Evrope. Dve stvari bi bili s tem rešeni. Rešno bi bilo sporno vprašanje Porurja in Posaarja in dani bi bili temelji za morebitno skupno oborožitev. Ta načrt pa je zvođenel ob odporu angleške laburistične vlade, ki je iz domačih gospodarskih in deloma politično-ideoloških razlogov odklonila svojo udeležbo. Svoje stališče je Delavska stranka v tem pogledu povedala v znani brošuri proti Schumanovemu načrtu, ki je zlasti v Franciji povzročala precej očitkov in hude krvi. Danes spada Schumanov načrt zato precej v preteklost in se o njem bolj malo govori.

Tretje, vojaško-obrambno vprašanje zapadne Evrope pa je izraženo v Atlantskem paktu. Ta je pravzaprav edina organizacija, ki je delavna. Vojni in zunanji ministri dvanajstih držav se redno sestajajo. Početnik te organizacije je Amerika, ki tudi zastavlja svoj vpliv in daje vojaško pomoč tem državam. Cilj „Atlantskega pakta“, postavljeni na noge močno evropsko armado, pa še ni dosežen. Spet je vprašanje Nemčije v ospredju, oziroma francosko-nemški odnosi. Amerika želi Nemčijo oborožiti, Francija se protivi. Nemi sami pa tudi postavljajo za tak primer svoje zahteve. Tako je zapadna Evropa danes vojaško še povsem neenotna. Združene države Ameriške pošiljajo orožje vsaki državi posebej, ne da bi bilo prišlo do praktičnega sodelovanja.

Od notranje političnih dogodkov v Evropi je omeniti volitve po nekaterih državah. Tako so v Angliji ponovno zmagali laburisti, čeprav z malenkostno večino. Spor v Belgiji okrog kralja Leopolda je dolge tedne zanimal svetovno javnost. Tudi tam so bile volitve in zmaga je s tesno razliko krščanska demokratska stranka, ki je kasneje pripeljala kralja domov. Socialisti, oziroma delavstvo pa je priredilo splošno stavko. Med pristaši in nasprotniki kralja je prišlo do težkih izgrediv. Ko se je položaj že toliko zaostрил, da bi s takimenovanim pohodom na Bruselj skoraj prišlo do državljanske vojne, se je Leopold odpovedal prestolu, da bi državi ohranil mir. — Bile so volitve tudi na Danskem, Nizozemskem in v Grčiji, ki pa niso prinesle nobenih presenečenj.

O političnem razvoju v vzhodni Evropi in končno o usodopolnem razvoju na Daljnem vzhodu pa prihodnjč.

Zvezni predsednik obolel

Avstrijska zvezna vlada je izdala tole poročilo:

Zveznega predsednika, dr. Karla Rennerja je napadla zvečer dne 24. decembra omotica vsled oslabelosti. Vsled

tega bo moral zvezni predsednik najbrž nekaj tednov opustiti delo.

V torek se je stanje zveznega predsednika izboljšalo in po izjavi zdravnikov življenje bolnika ni v nevarnosti, ako ne nastopijo kake komplikacije.

SVOJEMU BIVŠEMU DUŠNEMU PASTIRJU IN PEVOVODJI Č. G. TOMAŽU HOLMARJU ŽELIMO SREČNO NOVO LETO:

Anton Škoff, Johan Glinig, Hubert Lutnik, Ana Kalischnig, Agnes Logar, Marija Logar, Marija Katz, Josef Logar, Srienec Franc, Srienec Marija, Skubl Stefan, Logar Engelbert, Janz Josef, Pototschnig Franc, Skubl Jakob, Matschek Johan, Škoff Karl, Šuler Jurij, Škoff Marija, Janc Marija, Srienec Marija, Germ Marija, Lutnik Gabriela, Lutnik Klara, Jancko Katarina, Katz Katarina, Nežika Srienec.

Zapuščeni čebelarji iz Suhe želimo na-

šemu bivšemu predsedniku društva č. g. Tomažu Holmarju srečno novo leto.

Za čebelarstvo društvo:
Stanko Srienec, Zvabek

Č. G. TOMAŽU HOLMARJU ŽELIMO SREČNO NOVO LETO IN SKORAJŠNJO VRNITEV MED NJEGOVE ROJAKE:

družina Lutnik iz Podloga, družina Vrhnjak iz Suhe, družina Šuler Jurij iz Suhe, Skitek Lenica iz Potoč v suški fari, družina Skitek iz Potoč v suški fari, družina Trattnig iz Podloga, družina Diemschnig iz Podloga, družina Srienec iz Podloga.

ACTH — najnovejše čudežno zdravilo

(Frank Sinclair)

Kako veliko je bilo nedavno veselje neke 55-letne Američanke iz Wauwatosa v zvezni državi Wisconsin. Sklonila se je in pobrala s tal buciko.

Prej tega namreč ni mogla storiti že dolgo vrsto let. Ne samo, da se ni mogla skloniti, niti s prstom ni mogla migniti. Bila je skoraj popolnoma ohromela zaradi sklepnega in kostnega revmatizma. V zadnjih dvajsetih letih se je mnogokrat zdravila v bolnišnicah wisconsinske prestolnice Milwaukee.

Potem je postala poskusni bolnik Wesley Memorialске bolnišnice v Chicagu, Illinois, ki je ena izmed 55 ameriških klinik, ki preizkušajo acth — adrenocorticotropski hormon, ki je najnovejše izmed čudežnih zdravil.

Tri dni po prvem poskusu je bila bolnica kot prerajena, ker je že lahko gibala prste. Po štirih dneh je že lahko premikala glavo in skomigala z rameni ter ni več čutila bolečin. Po tednu pa je že lahko zapustila bolnišnico.

Učinek actha na sklepni revmatizem je naravnost dramatičen. Dobrodelna pa je njegova moč tudi pri zdravljenju senesne mrzlice in nadihu, akutne levkomije, ki je neke vrste rakasto obolenje krvi, revmatične mrzlice, obolenju ledvic, protina, ohromenju mišic, odebelenju arterij, pljučnici, neki vrsti kožnega obolenja, prirojeni hypoglycemii, pomanjkanju sladkorja v krvi pri otrocih in dilirium tremensa. Poleg tega utegne pomagati tudi pri skicofreniji.

Ameriški medicinski krogi so mnenja, da je novo zdravilo prav tako važno orodje za medicino kot je bilo odkritje anestezije za kirurgijo. Mnogi sodijo, da bo popolnoma zrevolucioniralo nekatere panoge medicine in zdravniškega raziskavanja.

Vendar pa bo treba premostiti še eno resno oviro. Actha je zelo malo na razpolago in bo ostal redek še v dogledni bodočnosti, kar pa nikakor ne opravičuje dejstva, da ne zdravijo s tem zdravilom več primerov sklepnega revmatizma. Morda je temu vzrok to, da ima mnogo stranskih učinkov in da ga morajo zato zelo previdno uporabljati.

Vsekakor pa je povpraševanje po zdravilu silno narastlo. Podjetje Armour and Company v Chicagu, ki je velika ameriška tvrdka, ki se bavi s konzerviranjem mesa, in ima poseben tehničen in znanstveni oddelek za poskuse o uporabi stranskih proizvodov, je do zdaj edino podjetje, ki izdeluje acth. Vodstvo prejema na desetisoče pisem in brzjav, v katerih prosijo bolniki za zdravljenje s tem čudežnim zdravilom. Celo z najvišjih mest v

vladni so sprejeli telefonske pozive za pomoč trpečim prijateljem.

Podjetje Armour je določilo dva predstavnika in dva uradnika, da odgovarjajo na došla povpraševanja in da razložijo proslcem, zakaj lahko ustrezajo samo omejenemu številu prošelj in da jim pojasnijo, kak je postopek.

Predstavniki podjetja Armour pravijo, da je marsikdo napačno poučen o značilnostih actha. Novo zdravilo ne ozdravi sklepnega revmatizma, ampak je samo blažilno sredstvo. V sedanjih oblikah ga mora bolnik jemati skozi vse življenje. Zdravilo še ni prišlo na javna tržišča, ampak je omejeno samo na laboratorije. Njegovo izdelovanje bo morala podpreti vlada in druge ustanove.

Tudi zdravnikom še ni na razpolago. Dodelujemo ga samo izbranim klinikam, ki morajo biti opremljene z najmodernejšimi laboratoriji, da lahko uspešno nadzirajo učinke in zagotovijo varnost bolnikov, katere zdravijo.

Do zdaj poznajo samo en omembe vreden vir actha. To je pituitarna žleza prašičev, ki je tako majhna kot zrno koruze. Za en funt teh žlez, potrebujejo 1360 prašičev. Količina actha, ki jo pridobijo iz žleze, je tako neznatna, da da en funt pituitarnih žlez samo dva grama, to je manj kot pol žličke actha v obliki prahu.

Prav do pred kratkim so potrebovali 400.000 prašičev, da so dobili en funt actha. S povečanjem števila znanstvenikov in z zboljšanjem naprav ter postopkov, jim je uspelo, da so povečali proizvodnjo za približno eno tretjino. Za ta uspeh je bilo potrebno šest mesecev dela. Celotna letna proizvodnja znaša zdaj približno 80 funtov.

Tudi če bi uporabili pituitarne žleze vseh 70.000.000 prašičev, ki jih letno zakoljejo v Združenih državah, bi proizvodnja actha ne zadostovala za zdravljenje 7 milijonov obolenih na sklepni revmatizmu. Iz teh žlez bi lahko naredili samo približno tri milijone 750 tisoč desetmiligramskih doz na leto. To bi zadostovalo za zdravljenje samo neznatnega dela žrtev sklepnega revmatizma.

Da bi lahko krili celotno povpraševanje, bi morali povečati današnjo proizvodnjo za več kot pet tisočkrat.

Podjetje Armour je povečalo dobave prašičjih žlez. Velika in majhna podjetja za konzerviranje mesa odstranjujejo žleze iz zaklanih prašičev in jih pošiljajo v Chicagu. To je bila zelo dobra trgovska poteza, ker ni pred tem nihče spravljaj teh žlez. Pituitarne žle-

ze, ki so v lobanjah prašičev, morajo odstraniti v teku 30 minut po zakolu. Spraviti jih morajo nemudoma na led, da takoj zamrznejo in ostati morajo

Karel Mauser:

Božično pismo Koroški

Ne vidim z očmi tvoje Pece, Koroška, pa jo čutim. In Dobrača ne vidim, pa ga slutim skozi te velike daljave. Vse mi je tako blizu. Roko bi stegnil, se mi zdi, pa bi se dotaknil vse tvoje lepote, Koroška.

Zdaj si v snegu. Lepa si v belini. Na božič si se pripravila. Prišel bo, tiho, domače, kakor pride domač človek v hišo. Nič ne reče, pa ga je vendar vsa hiša polna.

Rad bi bil s teboj na svetli večer. Rad bi se pogovoril s teboj, jaz van-drovec, pogovoril in spočil in ti povedal, kar mislim. Blažje in mehkejše je človeško srce ob veliki božični skrivnosti.

Vidim lučice po bregeh. Pozno v noč bodo gorele in čakale, da se vrnejo ljudje od polnočnice.

O, kakor sem daleč, v duhu bom pri

zamrznjene med prevozom v Chicagu in med vsem postopkom proizvodnje.

Zaradi visokih stroškov laboratorijskega dela in raziskavanj, stane uporaba actha vsakega bolnika približno 15 dolarjev dnevno. Ta cena sovпада s ceno, ki so jo imela druga čudežna zdravila, ko so jih začeli prvič uporabljati za zdravljenje.

(Konec prihodnjic)

polnočnici v vseh cerkvah, kjer bodo slovensko žebrali. In z vsemi bom pel tisto našo: Sveta noč, blažena noč...

In bom žobaril z mojim župnikom Matijo na Zilji in bom marnjal z mojimi znanci v Podjuni in Rožu.

Žegnan božič tebi, Koroška, in žegnan božič vsem, ki ga bodo čutili vsaj v srcu. Tebi, Vinko, ki v šent Jakobu ovce paseš in Tebi, ki te ne poznam pa sva si na ta sveti večer vendarle znanca.

Saj smo tako majhni na ta večer, tako majhni in tako mehki!

O, bratje in sestre, da bi vedno tako ostalo! Da bi majhni ostali in da bi nikoli ne hrepneli po velikem.

Žegnan božič tebi, Koroška, žegnan božič znanim in nepoznanim, ki po moje marnjajo.

Cleveland, 15. decembra 1950.

Božični večer pri celovških Slovencih

Sneg je naletaval, ko sem zaprl za seboj hišna vrata. Pravega božičnega mraza ni bilo. Ceste, kjer je čez dan kar mrgolelo mestnega in podeželskega prebivalstva, so sa praznile.

K znancu me pelje pot. Res, najdem ga doma. Majhna sobica, danes lepo pospravljena. Na mizi smrekova vejica in na vejici pritrjena svečka. En sam plamenček male svečke v sobi, en sam človek. Oče ubit, mati v domovini, sestra tam daleč v Kanadi. Raztrgana družina, slika današnjega časa. Prišel sem, da mu za praznike stisnem roko, v njem pa na ta sveti večer ni nobene ga gnjeva. Ljubezen le je polnila njegovo srce in želja, da bi še enkrat videl svojo mater in svojo sestro in še enkrat doživel božični večer v družini.

Kmalu nato potrkam pri drugem paru. Ob steni mizica, na mizici jaslice vse v zelenju. Pravega božičnega razpoloženja ni, otroci so daleč od svojih staršev, tam so, kjer nočejo poznati jaslic in božičnega drevesca in prižigajo mladini novoletno jelko.

Pri znancu — celovškem trgovcu se oglašim. Za kratke večerne urice so odložene vse poklicne skrbi in vse misli so v družini. Bogato je obložena miza, ki čaka otrok, da bodo ta večer šteli

starše za svoje kakor le redkokdaj, saj družino prevevajo vse dni v letu trgovske in kupčijske skrbi.

Zopet potrkam. Naprej... odmeva v sobi. Vstopim. Vse je praznično pripravljeno, vendar pravega božiča ni. Kljub bogati mizi in božičnemu drevescu. Božič je več kot zunanja forma. Stisnemo si roke in vendar doživljamo božič vsak po svoje.

Se k slovenski družini sem se namenil. Res dobil sem jih pri molitvi in ni so se pustili motiti, molili so ob jaslicah, starši in otroci, vsi so doživljali božič, pravi krščanski božič. Pogledali smo si v oči, božič je bil njim in meni v srcu.

Ob polnoči pa se je v slovenski cerkvi zbrala vsa družina celovških Slovencev. Cerkovnik Herman je pripravil hram božji za ta sveti večer. Krasne, globoke, slovenske božične pesmi so odmevale. Tako je bila vsaka pesem ubrana in polna, da bi se človek le težko odločil, bi li dal večjo pohvalo posameznikom ali celoti. Vsi so storili kar največ, da povežejo slovenska srca v eno božično družino. Uspelo jim je. Mi pa smo jih iz vsega srca hvaležni.

Naš g. župnik pa je v božični noči spregovoril in postal še bolj naš.

Z. I. M:

Zvesta seca

41.

Pomirila se Reza kljub temu ni. Kar naprej ji je hodilo po glavi, da jo nekdo zasleduje. Vsakega avtomobila se je prestrašila, vselej, kadar je videla orožnika na vasi, je mislila, da je prišel ponjo.

V majskem jutru, ko se je marelica že obletavala, je Reza dejala materi: „Na polje grem gledat, kako raste. Pa z Bogom!“

„Prav, Reza, opoldne pa le pridi domov, da boš jedla.“

Nekam čudna je bila zadnje dneve hči; buljila je v knjige, gledala na karto, govorila pa skoro ni. Mati se je že bala zanjo, da bi ne prepadla. Zato ji je bilo prav, da je šla hči na polje. Do drugih misli bo prišla ob vseh krasotah sončne vigredi in ob petju ptičic. Glava se ji bo odpočila, srce razveselilo.

Reza pa je romala. Mimo pokopališča — rajnega ateja v Kot, v Dobje na Čerine, v Meje, pod Pliš in pod Goro. Obiskovala je ljube stare kraje, kot popotnik ki odhaja z doma in ve, da se morda nikdar ne bo vrnil.

Najdlje se je zamudila k Kotu. Sedla

je poleg kapelice in gledala za tekomo Drave. V jasnem dnevu so se Gure čisto približale Rožu in kot na dlani je imela pred seboj Spodnji Rož. V daljavi je razločila celo Šmarjeto in Apače. Toplo in grenko ji je bilo pri srcu. „Uboga moja lepa domovina!“ se ji je izvilo iz prsi.

Za seboj je imela zvesto stražo strmih Karavank, nad vsem pa obok čistega modrega neba. Ob kapelici se je čutila čisto varno. Ogledala je še enkrat podobe, ki jih je tolikokrat že videla, a so ji vedno bile nove.

Otrok je še bila, ko je prišel k njim imenitni slikar Markovič iz Rožeka, da bi poslikal zidano znamenje. Mama je hotela imeti na sprednji strani sv. Roka, atejevega patrona, na straneh sv. Andreja, sv. Cirila in Metoda ter Mohorja in Fortunata. Sami ljubi zavetniki našega naroda. Mož je spal pri Rutarju, čez dan pa je slikal na presno. Otroci so smeli z njim, tiho so čepeli na petah in občudovali umetnika. Pri našli so mu hrano, tudi vodo in se zraven radovali bradatih svetnikov, ki so nastajali pod spretnimi slikarjevimi rokami.

„Zdaj vse minulo je,“ je s pesmijo ponovila Reza. V hipu je vstala, se obrnila proti Dravi in hitela na cesto.

„K tebi moram še.“

Ni šla skozi vas. Po bližnjavi je sko-ro tekla. Teto je našla na polju. Bilo ji

je prav. „Teta Mojca, vzemite mamó k sebi, če mene vzamejo,“ je prosila. „Kar mirna bodi Reza, za mamó že poskrbimo,“ je odvrnila teta.

Teta je vedela za Rezine težave, zato jo je zmeraj tolažila in ji rada pomagala.

Reza je zdaj hitela dalje, saj je nekako rešila najtežjo zadevo: „Skrb za mamó.“ Nič več ni mislila, niti se žalostila, ravnodušno je stopala po vijugasti gozdni poti v hrib. „Nihče mi nič več ne more; ne orožniki, ne policija. Tudi taborišče mi je prihranjeno. Domača zemlja mi bo dala kraj za zadnji počitek. Glava ji je postala lahka, misel na vse hudo se je umaknila nekaki brezskrbnosti, skoro veselosti. Ko je dospela na planoto nad pečmi si je začela ogledovati drevesa, ki so rasla ob robu...

Neža je čakala s kosilom. Tesno ji je že postajalo, saj se je dan že nagibal v večer. Nikogar ni bilo pri hiši, ki bi šel Rezo iskat. Poslala je sosedovo deklico k teti Mojci, da bi pogledala, če je tam. Ni je bilo, pač pa je teta sama prišla k Rutarju. Znamenja je grozna slutnja vstala v srcu.

Neža, iskat grem Rezo, ti pa ne skrbi preveč.“

Mojca je šla, hodila po polju in iskala dekle. Vsa znana pota je obšla, noč jo je še našla pri iskanju, a Reze ni bilo nikjer.

Grozne ure je preživljala Rutarica. Čisto sama in zapuščena je sedela ob ognjišču in pletla češčne Marije v rožnivenec: „Za ubogo Rezo, da bi spet domov prišla.“ Vendar je mislila tudi: „Zgodi se tvoja volja“ in pri tem slutila, ko bi se ji zmešalo, se je bala že od tedaj, ko je Rezo prvič prišlo in je hotela v Rezo.

Zbudilo se je jutro, ptičke so mu pele v pozdrav, Reza jih ni slišala, tudi Rutarica ne. Rutarica je ves dan in še ves teden slišala samo tiste strašne besede: „Reza si je vzela življenje, tam nad pečmi v gori.“ Mrtvo so ji prinesli domov.

Prvi njen otrok je tako stopil v večnost, toda v kakšno? Materino dobro srce je zakravelo iz najgloblje rane. Samo njo je še imela doma, samo Reza ji je še pomagala, zdaj je ni več! In kako je prosila, molila in se trudila, da bi bili tudi otroci zvesti svetinjam pradedov. Ne, ni si mogla predstavljati, da bi bila hčerina duša pogubljena. V globoki vdanosti in ljubezni do Gospoda življenja in smrti je obljubila: „Vse težave, ki mi jih bo starost prinesla, naj bodo v prid Rezine duše. Brez go-drnjanja jih bom prenašala, najsi bodo še tako velike in hude.“

Reza je našla svoj mir v jami poleg ateja. Naj ji sveti večna luč! Naj uživa mir, ki ga je na svetu zastonj iskala! (Dalje prihodnjic)

Dr. Janez Ev. Krek:

Kristus — luč sveta*

(ZA NOVO LETO)

Leto gre v zaton, še nekaj trenutkov — že bo za nami. Kaj je to v teku stoletij? Trenutek sončnega dne! Zatonilo bo leto in vstalo bo novo. Mračno zahaja leto in marsikdo se boji prihodnjega.

Mračno zahaja staro leto! Iz dalje mnogi slišijo grom. Temu in onemu se zdi; da vidi že skozi oblake prebijačo se krvave bliske. Mnogih se je polotil pesimizem.

Toliko vede — in vendar umski bankrot! Vsa moderna veda ni mogla dati le količjak zadovoljujočega svetovnega naziranja; razdejala in razjedla je vse: vero in moralo, a na mesto vere in morale ni mogla dati ničesar! Toliko bogastva — in vendar beda! Množice propadajo, kmet v dolgovih, obrtnik na koncu, delavec trpin, v izobilju jih živi le višjih sto. Toliko svobode — in vendar tiranija! Mogočnejši narod tlači slabejšega, država stiska državo. Nihilizem, komunizem, anarhizem — to so usodne sile, ki jih je z vso vedo in vsem bogastvom in vso svobodo zbudil naš vek! Zato ni čuda, da se je mnogih polastil pesimizem. Ni čuda, da si mnogi skoraj žele katastrofe, ki naj bi očistila ozračje, da bi potem vstala človeštva nova doba.

Pesimizem se je lotil tudi nekaterih katoličanov. Skoraj najrajši bi položili roke v naročje. Čemu boji, čemu trudi? Človeštvo noče resnice, naj torej okusi grenki sad zmot in laži, naj izpije kupo gorja do dna! Tudi to ni čudno! Saj so vprav katoličani prejeli za ves trud, za vse človekoljubje le sovrašтво in zasmeh. Kdor ni imel v preteklem letu drugega dela, je zabavljal zoper cerkev, zoper duhovnike.

Toda katoličani se nikdar ne smemo vdati pesimizmu.

Morda res pride na človeštvo katastrofa. Morda res božja previdnost pripusti, da se človeštvo okoplje v krvi, da šele na razvalinah dosedanje družbe in kulture pride do spoznanja, kako zlo je zapustiti Boga. Morda! Toda četudi je to mogoče, ne smemo deti rok križem. Naša dolžnost je, da delamo, da se trudimo, da se žrtvujemo za člove-

štvo, kakor je delal, se trudil in se žrtvoval naš božji Vzornik in Zveličar od Betlehema do Golgote. Naša dolžnost je, da zabranimo, če mogoče, katastrofo. Ne smemo bežati ozlovoljeni proč kakor Jona, ampak hiteti moramo v Ninive in klicati? Morda nam ne bo dosti moči, previdnosti, poguma, uspeha, a dobro voljo vsaj moramo imeti in storiti moramo, kar moremo.

Sicer pa ni, da bi zdvomili o človeštvu. Res, kljub vsej vedi, vsemu bogastvu, prinaša naš čas človeštvu le novo gorje. A prav to je rešilo za človeštvo. Trpljenje ima vele-zgojen pomen. Trpljenje navaža človeka, da začne misliti, kaj je pač vzrok, da ne more doseči prave zadovoljnosti in sreče. Če pa človeštvo začne misliti, kaj je vzrok gorja in bede, bo kmalu prišlo spoznanje. Saj kaj je bolj očitno kakor to, da je na človeštvo prišlo toliko gorja, ker je zapustilo Boga? Veda je hotela rešiti svetovno uganko brez Boga, zato ni čuda, da se je sama razdejala. Iztrgati je hotela človeštvo iz srca krščanstva, vero, najživejšo potrebo človeške duše, zato ni čuda, da je pustila v človeški duši praznino in obup. Naše stoletje hlepi po bogastvu in oblasti, zavrglo pa je krščansko ljubezen, zato ni čuda, da je vse prevzel egoizem, krut, brezsrčen, podel egoizem, ki divja dalje in dalje, naj se tudi pod železnim kopitom v smrtnem boju previjajo in prematavajo milijoni ljudi. Naša doba je proglašila načelo absolutne svobode brez božje večne in nespremenljive postave, zato zopet ni čuda, da so svobodni mo-

gočni nasilniki, a za slabejše, ki nimajo sile, tudi ni pravice!

Kristus, krščanstvo, krščanska pravica in ljubezen — to so ideje, ki jih je naše stoletje hotelo zatajiti, zatreti, iztrebiti in od tod je prišlo največ trpljenja in gorja! Zato pa, če človeštvo začne razmišljati o svoji bedi, bo zopet našlo pot tja, odkoder je lahkomišleno šlo v prazno in mračno tujino, našlo bo zopet pot h krščanstvu.

Zato z zaupanjem glejmo v bodočnost. Kristus — luč sveta! Krščanstvo je vedno mlado. Tista luč, ki je zasijala v temnine pred dva tisoč leti, še vedno sij. Naj le prežene trpljenje mrakove napuha in egoizma in narodi bodo zopet gledali luč. Tista moč, ki je prerodila in premladila poganstvo, je še vedno živa. Naj le pereče trpljenje otaja led človeških src in človeštvu bo prišla nova pomlad. In angeli božji vsako božično noč zopet kličejo narodom: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Človeštvo naj da slavo Bogu in Bog bo dal mir človeštvu.

Zato torej ob vhodu v novo leto povzdignimo glave! Kristus je luč in mir. A kaj si želi človeški duh bolj nego luči, in človeško srce bolj nego miru? Kažimo torej na Kristusa. Če človeštvo noče spoznati svojega rešenja, krivda ne bo naša, nam ostane tolažilna zavest, da smo bili v najtežjih urah apostoli blagovesti. Če pa človeštvo spozna svojega Odrašenika — in upanje nas navdaja, da ga spozna — tedaj bo v sreči in veselju človeštva dvojno naše veselje in dvojna naša sreča.

POMEN DELA

Madžarski komun. dnevnik „Szabad Nep“ poroča, da bodo na Madžarskem kmalu objavili novo knjigo o Stalinovem in Leninovem delu. Ta knjiga bo madžarskim delavcem odprla oči in jim dopovedala, kaj pomeni delo. Spoznali

bodo, da pri delu ne gre le za čim večje izdelovanje železa in jekla, marveč za novega človeka, ki bo sproščen samoljubja, katerega mu je vcepil kapitalizem. Novi človek bo smatral delo za veliko čast in bo pripravljen žrtvovati telečjo pečenko za povečano izdelavo. Tako „Szabad Nep“.

Srečno novo leto:

Katnik Franc, župnik v Gorjah pri Zilji	Kuching Anton, župnik na Bistrici pri Zilji
Čebul Avgust, provizor na Dravi	Družina Franc Mertel Zmotiče
Pipp Vilko provizor v Gorenčah	Dr. Franc Zeichen župnik v št. Rupertu
Družina Haderlap Franc, krojač Celovec, Rizzistrasse	Gospodinska šola v št. Jakobu v Rožu želi vsem svojim dobrotnikom in vsem bivšim gojenkam prav srečno in milosti polno novo leto.
Dr. Franc Mihelič s soprogo Ribnica ob jezeru želita prijateljem in znancem srečno in veselo novo leto	želi vsem prijateljem in dobrotnikom v mestu in deželi Kapucinski samostan v Celovcu
Vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem želim srečno in blagoslovljeno novo leto trgovina, gostilna, trafika in čebelarstvo Stanko Srijenc v žvabeku	želijo družine Anton Schüttelkopf, Simenc in Ivančič Udmat pri Podravljah
Milosten in vesel božični čas ter srečno in zdravo novo leto želi vsem faranom in kristjanom, vsem sobratom, prijateljem, znancem, doma in v tujini, dopisnikom in voščilcem, posebno pa g. Tomažu Holmarju v Kačji dolini župnišče in župnik Tomaž Ulbin v Kačjem dolu (Skočidolu)	želi vsem Slovincem in Slovenkam, ki so dobre volje v domovini in koder sonce hodi — Kozvov Nac želi cerkveni pevski zbor v št. Lipšu pri Zeneku preč. g. Tomažu Holmarju v njegovem pregnanstvu

Novo Leto 1951

Noč v daljavo se odmika kakor sen, ko vzide zarja. Z dnevom novoletno jutro se skrivnostno pogovarja.

Bele ceste pa molčijo, s snegom so odeti klanci; toplo je samo pri peči med prijatelji in znanci.

Novoletni dan posluša nekam hladno njih voščila, kakor da mu ni do tega, kdaj se bodo izpolnila.

Tudi letos bo nemila smrt ustavljala korake, mnogim pojde sonce sreče pred večerom za oblake.

Kladivo že morda kuje za udarce nam usoda; nič ne vemo, kje nas čaka njena družica nezgoda.

Znano pa je, da na svetu dobro s hudim se bojuje, da je čednost božja cvetka, ves nlevel pa čas poruje.

Limbarski

Denar

Denar se mene ne drži, ga dobim in že ga ni... Vrednost svojo pa ima, zastoj noben mi ga ne da! Rodila se je misel mi, ne vem, al' jo povedal bi. A ker pomagal rad bi vsem, pač misel svojo vam povem. Kupil bom tavžent šilingov in bom med milijonarje sov! Le nekaj še, predragi mi, verjeti morate že vsi! Kak' kupčijo naj izvršim, zvedet' to od vas želim.

R. Vouk

Novoletna želja

(1951)

Davi se je nova zarja razgrnila čez ravan, jutro se je nasmehljalo v prvi novoletni dan.

Roka se roke dotika, vse je polno sladkih nad novih upov v boljše čase. Kadar mine zimski hlad.

Kot studenček izpod skale iz srca čutila vro, nove misli, nove želje, danes plavajo v nebo.

Prav do sonca, naj že skoraj burji vzame vso oblast, zmagovito naj zapolje in zbudi spet novo rast.

Na gredica ljubko sije naj nam ves poletni čas, vrtnice na zid pripenja, pozlati pšenični klas.

Klancem pa naj prizanese, kjer poleti peče, žge, grom udarja ob pečine, da se tresejo gore.

Kaj pa čas nato poreče? Ta čudak molče divja. — Kakor silna reka teče do neskončnega morja.

ZIMSKI DAN

Bil je navaden zimski dan, kakor ga pozna vsak človek. Kazal ni nič posebnega. Gosta megla se je nemo vlačila po vsej okolici. Drevesa so stala zapuščena, čeprav so se tiščala vkup. Spoznal sem, da jih zebe...

Sneg na sončni strani bi bil pred dnem skoraj že izginil, če ne bi čez noč padel nov. Na osonnem bregu ga je ležalo zdaj do kolena. Skozi najgloblje del grabna je tiho tekel potok. Njegova melodija se mi je zdela žalostna in hrepenceča. Na edinem ravnem mestu izven dvorišča je stal samotni jesen in breuzpno vzdigoval svoje veje v zrak ter iskal sonca. A sonce ni hotelo sijati...

Dalo je vso pravico zimi. Zato je bila pot, ki se je vedno držala potoka, trdo zmrznjena. Po njej so hiteli otroci z rdečomodrimi lici v šolo. Nekateri so prišli z desnega hriba, drugi iz zadnjih kotov prepadu podobnega jarka in iz hiš, ki so visele visoko na rebri gore. Pot vsakega je bila dolga in težavna. Hoja v šolo je bila vse prej nego zabava; res je pa, da ljubijo gorski otroci stare gručevne poti in skrite ter samotne, nevarne steze. Velika razdalja jih ne prestraši. Od zgodnje mladosti so je navajeni. Nobena prometna nesreča se jim ne more zgoditi, vsak korak pa razodene skrivnosti domačega kraja in poplača ves trud.

Toda še nikdar se ni zgodilo, da bi bili vsi otroci pri pouku. Tega pa ni bila kriva borna pot ali neprijazno vreme, ki je seve tudi igralo veliko vlogo. Poznati moraš kraj in ljudi! Ljudje so bili in so še vajeni tiste stare svobode, ki je drugod že zdavnaj izginila. Tukaj velja ono, kar se zdi gospodarju trenutno najbolj potrebno...

Lepa je ta misel. Vendar je z ozirom na šolski obisk napačna! Šola da otroku, česar v življenju nujno potrebuje. Pa to je menda teorija. Resnica je lepša. Ko sem začel s poukom, sem prvič imel vse otroke v šolski sobi.

R. Vouk

CELOVEČ

Nedeljska služba božja za naprej zopet ob pol devetih v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse. Popoldne ob štirih blagoslov.

OPOZORILO PEVCEM

Vse pevke in pevce opozarjamo, da je pevska vaja vsak torek zvečer ob 20. uri v Mohorjevi hiši na Viktringer Ringu št. 26, v sobi št. 4.

Pridite vsi in točno ob označeni uri.

BISTRICA

V soboto 16. decembra smo spremeljali k zadnjem počitku Kuhnovo mater Apolonijo Augustin. Rajna mati je bila rojena na Bistrici na svojem lastnem domu, kjer je umrla. Prvič se je poročila z Gregorjem Salarjem, po štirih letih ji je umrl njen mož Gregor in se je leto nato poročila drugič z Lorencom Augustinom. Leta 1930 je umrl njen Lorenec in je živela nad 20 let kot vdova.

Dočakala je lepo starost, saj je 7. II. 1950 dopolnila 80. leto. Zadnje štiri mesece je bila priklenjena na bolniško postelj. Starostna slabost in pa srčna slabost je povzročila hitro smrt. Kot zvesta tretjerednica je lepo mirno in bogovdano živela. Posnemala je sv. Frančiška v svojem življenju in trpljenju. Veliko je molila. Z toplimi besedami so se domači g. župnik poslovili od rajne faranke. Cerkevni zbor ji je zapel slovo: „Mati se poslavlja“. Naj počiva v miru. Ostalim sorodnikom naše sožalje!

ŠMIHEL PRI PLIBERKU

Pred adventom so g. župnik prav pridno klicali parčke s prižnice. Jožef Job je sklenil zakonsko zvezo s Sofijo Brečko. V Šmihelu si postavljata svoj lastni dom. Vse predpriprave so že dokončane, v vgradi pa bo prave ljubka hišica. „Oj preljub dom, kdor ga ima.“ Obilo srečo in blagoslova.

Orantov Hansi si je tudi postavil hišico v Strpni vasi. Vgradi se bo „rihtala“ še od znotraj, potem pa bi imel „kvatir“. „A kaj mi nuca ta kajžica mala, ko notri prebivam koj sam,“ si je mislil in zato se je poročil s Čudejevo Hildo z Bistrice. Tako bosta skupaj kovala srečo svojega življenja.

Obilo sreče pri tem delu.

Hanzi Elbe iz Večne vasi pa je šel po nevesto tja v daljne Mohliče. Ana Čizej je „pribandrala“ kot nova gospodinja v Večno vas, da gospodinja Hanzi. Upamo, da bo tudi tako vljudna in dobra kot je bila rajna mati, Marija Elbe. Voščimo ji, da bi se prav dobro počutila tam pod sivo Peco. Hanzi naj jo pa dobro zavaruje, da jo ne bo gozdni mož odpeljal, ko je zadnja hiša v Večni vasi tja proti Peci. Obilo sreče obema zakoncem.

Adalbert Hafner pa je moral hoditi v Reberško tovarno, pot mu je bila predolga in predolgočasna. Zato si je poiskal tam v Malpačah Marijo Rutar za zakonsko družico, se preselil tja, da bo imel malo bliže na delo. V sončnih vinogradih nekdanjega žitajca naj se dobro počuti. Obilo sreče in blagoslova!

ŽELEZNA KAPLA

Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, je naša katoliška mladina priredila v farnem domu versko igro: „Marijino sporočilo današnjemu svetu.“ Ta verska igra je prav posebno pomembna, ker nam ponazarja resnične dogodke iz časa prikazovanja Device Marije, Kraljice presvetega rožnega venca, v Fatimi od 13. maja 1917 pa do 13. oktobra 1917.

Najprej smo videli te tri otroke, Lucijo, Jacinto in Francka, kako so se radi igrali in veselili, pa tudi rožni venec molili. Zato se jim je tudi Marija prikazala in izrazila željo, naj bi se lju-

dje poboljšali in radi molili, posebno rožni venec. Vsi srečni so bili ti trije malčki po prikazovanju. Pa s tem se je začela za nje žalostna doba preganjanja. Nihče jim ni verjel, na vse mogoče načine so jih skušali pregovoriti in prisiliti, da bi rekli, da so prikazovanja le izmišljena.

Marsikomu od nas gledalcev so prišle solze v oči, ko je videl na odru prikazano, kako je mati silila posebno Lucijo naj prekliče in pove, da se je le zlagala, in kako je okrajni načelnik celo s silo hotel otroke pripraviti do tega, da bi rekli, da niso ničesar videli.

Pa ti so vse to junaško prenašali. Še več. Sami so si nalagali žrtve: postili se, ker so svoje južine razdali revnim otrokom, trpeli žejo, da bi tako zadostili za grehe. Nazadnje pa je Marija

sama z velikim sončnim čudežem potrdila, da so otroci govorili resnico; marsikdo se je takrat spreobrnul. V zadnjem dejanju pa smo videli še Lucijo kot sestro redovnico, ki še sedaj živi skrito v nekem samostanu v Španiji.

Nas gledalce je ta igra pretresla. Priznati moramo, da so se vsi igralci zares potrudili in se skušali v igro vžeti. Še več. To kar so na odru igrali, so skušali prenesti tudi v življenje, posebno otroci. Dal Bog, da bi se še naprej tako trudili, in da bi tudi v nas ostal na to igro ne le trajen spomin, ampak tudi opomin, da bomo živeli in delali kot nam je Marija v Fatimi naročila.

Hvaležni smo naši mladini, da nam je priredila za adventni čas tako lepo igro in le eno jih prosimo: Naj bi nam kmalu spet kaj podobnega pokazali.

Igro so potem v nedeljo 10. decembra še enkrat ponovili. Nedeljo navrh pa smo imeli posvečenje zvonov. O tem pa bomo še obširneje poročali.

ST. LIPŠ

„Gospod in zima ne šenkata,“ tako so djali včasih in to velja še danes. Precej prežgodaj in preobilo snega je padlo ter s tem napravilo mnogo škode na sadnem drevju, ker mu še ni odpadel list. Z zimo vred so ustavljena tudi mnoga dela zunaj, katerih sicer itak ne zmanjka in marsikateri se bo od poletenga truda sedaj vsaj malo odpotil, delavci pa tudi radi čez zimo „štemplajo“, dokler se jim do pomladi malta ne odtaja, kar velja posebno za zidarje in tesarje, ki so imeli v letošnjem letu v naši fari obilo posla. Kot povsod, smo se tudi mi posvetili obnovi ter začeli z zidanjem in prenavljanjem kot še nobeno leto poprej. Seve, saj se že dolga leta ni nič materiala dobilo in vojna tudi St. Lipšu ni prizanesla.

Posestnik Polašek, p. d. Omevčej, si je postavil mogočen dom, ki je ponos Starevesi, isto je napravil tudi Linkov France. Obadva domova sta bila v času nesmiselne vojne žrtev plamenov. Kmet Rigl pri Banjivasi si je tudi postavil mogočno gospodarsko poslopje, sedaj bo pač brez skrbi, vozil krmo s traktorjem na skedenj in se mu ne bo treba bati, da bi mu njegov, nove in moderne vrste konj, padel skozi skedenj v hlev. Hleva pa te-le vrstni konji ne rabijo in kakor pravi njegov gospodar Peter, da ga tudi krmiti ni treba če ne dela ter da se naje čisto do sitega kar pri delu. Naše domače konje pa krmimo, kadar ne delajo, kadar pa de-

lajo, pa dobijo med delom za priboljšek tistega „dovjega“ ovsa, ki je zrastle na pasjem hrbtu. Tudi Topej v Banjivasi si je postavil nov hlev in skedenj, ker mu bo stari kmalu v „mlako zlezel“. Strah pred kakšnim polomom je imel že dolgo časa tudi mladi Tomaž in si je dal postaviti istotako novo gospodarsko poslopje. Sedaj ga ne bo več strah, da bi prekmalu postal vdovec, kakor prej pri starem hlevu, ko bi njegovi ženki lahko kaj nepričakovanega padlo od zgoraj dol, ko bi krmila prašiče in krave. Ludvik Augustin s svojo ženo Lenko si je postavil lasten dom. Tako se jima je izpolnila dolgo negovana želja, da bi imela svoj „dim“. Sicer se še letošnjo jesen ni mogel preseliti, ker mu je bolezen onemogočila, da bi vso notranjščino sob i. t. d. dogotovil. S tem je postala Banjavas za eno številko in dve osebi prebivalcev večja. V Kršnivasi si je čevljarški mojster Štrekl moderniziral svoj dom, ki mu je sedaj v ponos in veselje, sicer pa mu se je preje že včasih nekako sitno zdelo, ko je kot požrtvovalen „fajerberhauptman“ sprejel visoke obiske svojih predstojnikov v dokaj skromni rezidenči. V prejšnjih časih se nižjim slojem pač ni bilo treba ukvarjati s takšnimi funkcijami in šaržami, kajti vselej je bil izvoljen za župana ali najbogatejši, najdebelejši in dostikrat s tem tudi na prismojnejši veljak občine. Toda danes pa to ne velja več in le zviti, brihtni in zaupni osebi se zaupajo takšne funkcije, ki pa žal več iz žepa kot pa v žep nesejo. Z pomočjo dobrih sosedov si je tudi njegov sosed Kandur postavil nov dom, ko mu je prejšnjega vzel požar in je bil preniško zavarovan, da bi bil sam kos vsem stroškom. Fajmut v Podgori je tudi podrl od starosti onemogli hlev in postavil novega. Od zunaj in znotraj so renovirali tudi Škofovo gostilno v Starivesi, da bo bolj privlačna vsem žejnim in lačnim. Krojač Plahuta ima tudi novo gospodarsko poslopje in sedaj ne bo več nevarnosti, da ga mu voda odnese. Istotako ima novo hišo njihov sosed Safron, p. d. Križnik, s tem bo slavni Podlog, ki je nekakšno predmestje Starevesi, dobil čisto drugačno lice. Samo da bi še pri nekaterih „vilah“ izmenjali stare stene, okna, vrata in dimnike. Pötr na Polenih ter njegov dobro znani sosed Karič sta si tudi postavila nove domove. Nič ni bilo Foltu mar za „hišico očetovo“, temveč jo je kar podrl, ker strela ni hotela vanjo treščiti. Da bi pa sam požgal, tiste korajže pa tudi ni imel. V novem domu bo imel sedaj vsaj zadosti prostora za svojo mnogoštevilno družino. Folt bi najbrž še ne imel strehe nad glavo, da mu ni prišlo v pomoč njegov brat, ki mu je poslal poln traktor šmarješkega sadjevca in je s tem šlo delo tudi v najhujši vročini hitro naprej in tako se danes Folt mirno smeji iz svoje nove hiše. Še bolj vesel pa je njegov brat, ker mu ni bilo treba kupovati novih dragih polovnjakov za jesensko prešanje. Torej vidite, da smo bili res pridni, posebno za sedanjí čas to niso mačje solze, ko „na črno“ nič ne gre več.

ST. VID V PODJUNI

V Beljaku je umrl krojač Jožef Weitzer, lastnik žuzmve vile. Pri žuzmu je v Gospodu zaspala Janeževa mati iz Proboja, Marija Karničar, ki se je iz Šmarjete v Remšeniku s svojim možem priselila na Janežovo posestvo. Narodna zavednost in gostoljubnost ter globoka vernost so odlikovale rajno mater. Pokojno mater bomo ohranili v najlepšem spominu, njej pa naj Bog podeli večni mir in pokoj.

ROŽEK

Odkar smo se zadnjič oglasili v „Tedniku“, ni bilo pri nas ne porok in ne pogrebov, pa imamo kljub temu nekaj poročat, namreč o sv. misijonu, ki smo ga imeli v času od 26. XI. do 3. XII.

Bili so to zlati dnevi za našo „faro“. Prečastita gospoda dr. Zamjen iz Sveč (voditelj) in dr. Cigan iz Kamna sta prišla za osem dni med nas, da nam temeljito razlagata večne resnice, oči-

Odpri smo prešo za napravo vsakovrstnega olja. V prešanje sprejemamo vsak čas.

JOHAN PETJAK

Gonovece, pošta Pliberk

stita naše duše in nas utrdita v dobrem. Zadnje nedeljo po binkošti je pred prvo sv. mašo preč. gospoda misijonarja pozdravil Cenklov Martin z lepo deklamacijo, nato je domači g. župnik spregovoril nekaj besed ter izročil oblast v župniji za časa sv. misijona voditelju misijona.

Vsak dan so bile tri pridige in tri sv. maše, dve dopoldne in ena popoldne. Radi smo hodili poslušat božjo besedo iz ust misijonarjev — dobrih pridigarjev. Čim bolj se je bližal milostni čas koncu, tem več poslušalcev je bilo. — Stanovske nauke je obiskalo 120 ženin mater, 55 deklet, 45 fantov in 59 moških. Spovedanih je bilo 552 vernikov, sv. obhajil sprejetih pa 950.

Četudi nismo bili tako pridni kot bi morali, nas vendar veseli dejstvo, da smo glede misijona napredovali in ne nazadovali. Prihodnjic se hočemo še bolj potruditi. Prvo adventno nedeljo popoldne smo sv. misijon pri izvrstni udeležbi vernega ljudstva zaključili. Prihodnji dan je bila po svitni še črna peta maša z libero za rajne dušne pastirje in vse rajne farane.

Prečastitima misijonarjema se še enkrat s tem prisrčno zahvalimo za ves trud in jima želimo obilo božjega blagoslova pri dušnopastirskem delu, posebno pri nadaljnjih misijonih, ki jih bosta še vodila.

ZGORNJI ROŽ

Rahlo je naletaval sneg in nekam milo in turobno so odmevali zvoki šentjakobskih zvonov. Tudi topot so nam naznanjali nekaj, kar nismo pričakovali, šentjakobske zvonove slišimo le, kadar pihlja spodnji veter, ki nam prinese navadno debelo belo odejo — sneg. „Kdo neki se je zopet poslovil v tej prelepi šentjakobski fari?“, sem razmišljal pod vplivom monotone pesmi šentjakobskih zvonov, ko sem nekam zamaknjen stal nekje pod mogočno Jeko. Kaj kmalu pa je prispela tudi vest iz St. Petra, da so tam umrli Kraucarjeva mama, vseskozi zgledna žena, mati in velika dobrotnica potrebnih — in šli za jedva pred letom umr-

Priljubljeno „Pratiko“
za navadno leto 1951
dobite pri Družbi sv. Mohorja
v Celovcu.
STANE 2.— šilinga

lim možem tja, kjer čakajo na večno plačilo duše onih plemenitih ljudi, ki so v svojem življenju nesebično delali, ustvarjali, delili in gradili mostove večnosti zase, svoje otroke, bližnjega in potrebnega.

Šele pred letom so Kraucarjeva mama objokovali na odpriem grobu svojega prerano umrlega moža sredi svojih otrok, danes pa plakata sin in hčera tudi že za svojo nepozabno materjo in najmlajšo sestro Franco, ki jo je Vsegamogočni poklical k sebi med čredo svojih nebeških krilatcev že v tednu, ko je plakala za svojo blago materjo.

Naj bi bila Kraucarjevi materi in njeni najmlajši hčerki domača zemlja lahka in naj bi počivali v miru, preostali pa naj bi našli zadosti moči in tolažbe!

V. N.

Sveče in cerkvene potrebščine
vseh vrst dobite v največji izbiri
pri

A. Winding

Beljak — Villach, Weissbriachgasse 3
in Kloster St. Nikolai

Najugodnejši nakupni vir za trgovce
in razprodajalce verskih predmetov

Mohorjani, priglasite se za knjižni dar Družbe sv. Mohorja v Celovcu za leto 1951

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 5. strani.)

ŠT. LENART PRI SEDMIM STU- DENCIM

Zima pritiska iz vseh kotov, mraz nam je in zato nismo prišli zadnje čase k pisanju. Sedaj smo se zopet nekoliko opomogli, naredili so nam lepo pot in tako nismo več tako od sveta odtrgani. Torej pa pojdemo k novicam.

Treba bo poseči precej nazaj. 26. novembra so bili naši cerkveni pevci v Beljaku, kjer so pokazali našim sosedom lepoto naše cerkvene pesmi. Kakor smo razbrali iz časopisov in kakor so nam pravili očividci, je naredila naša pesem na vse močan vtis. Saj gotovo, marsikdo iz nabito polne dvorane v Beljaku še nikdar ni slišal na lastna ušesa tudi lepoto naše cerkvene pesmi. Povedati pa moramo še nekaj, te dve pesmi, ki so jih naši pevci podali, sta bili lastna kompozicija našega nekdanjega pevovodje, ki nam je že pred dvema letoma popihal v Ameriko. Ko bi on sam slišal ta aplavz, bi se gotovo tudi njemu dobro zdelo. Mi pa smo še posebej ponosni nanj, ponosni smo na naš zbor in na našega mladega pevovodjo. Vsem skupaj pa želimo še obilo sreče in božjega blagoslova.

Zima je tu in treba je misliti tudi na „jago“. Ker bi pa naši ljudje radi sami prevzeli to v roke, poskušajo z vsemi sredstvi to doseči. Ako jim bo to uspelo ne vemo, privoščili bi jim že. Toda, kako bo izpadlo, pa bomo drugič poročali.

Težko je zbolel naš stari znanec in prijatelj Samonig, p. d. Trabinar. Ker ni bilo druge pomoči, so ga morali hitro prepeljati v Beljak v bolnico. Uboji Ede je moral sam sebe vpreči in tako iz daljne Trabinje pripeljati očeta k rešilnemu vozu. V Beljaku mu želimo skorajšnjega okrevanja in naj se nam kmalu vrne, da bodo prazniki bolj veseli.

Pri Jurčevih pa je zbolela stara mati in že smo mislili, da bo prišlo najhujše. Ker je zvesta bralka „Našega tednika“, ji želimo skorajšnjega okrevanja, da bo zopet lahko prebirala tako težko pričakovani časopis.

SKOČIDOL

Sredi meseca vinotoka je po daljši bolezni umrl v Vernbergu naš večletni mrtvaški oglednik, mizarški mojster Valentin Schellander, doma pri Radeniku v Trabenčah, star šele 58 let. Zapuščal mlado ženo. Dolgo časa se je zdravil in iskal izboljšanja zdravja v raznih bolnicah in pri raznovrstnih zdravilih. Ni mu uspelo izboljšati belokrvnosti. Na zadnji poti na skočidolsko pokopališče ga je spremlilo mnogo vernikov od tu in sosednih župnij. Tudi g. p. rektor samostana Vernberg ter preč. g. Ivan Lex, podravnatelj kn. šk. semenišča „Marianum“ na Plešivcu, rajnega dobri znanec, sta dospela k njegovemu pogrebu. Sveta vera in upanje na svidenje naj ženo in sorodnike tolaži. Pokojnik je bil nečak pred leti v Kamenu umrlega župnika č. g. Antona Sturm, rojaka domačalske fare. — Naj oba v miru počivata!

V zadnjih dneh meseca listopada pa smo nesli k časnemu počitku na tuk. farni mirodvor zemске ostanke v Gospodu umrlega družinskega očeta Jurija Lepuschitza, roj. na Gozdanjah leta 1868, bivšega dolgoletnega tesarja in tesarskega palirja v občini Vernberg ter v sosednih občinah. Bil je prej tudi posestnik p. d. Linčar v Štafju, župni-je Šentjur na Strmecu.

Zato je rajni oče svojega krstnega patrona, svetega mučenca Jurija, še posebno vneto častil. Da, celo zdaj, ko je svoje stare dni — dvainosemdesetletnik — preživljal pri svojem skrbnem sinu Matevžu Lepuschitz, tesar-skemu mojstru in lastniku žage v Novi vesi, se je ne samo enkrat podal k svetemu Juriju na Strmec kljub veliki oddaljenosti in strmini!

Bil je ta družinski oče in ugledni delavec miren in potrpežljiv mož, vzglednik svete vere za svojce in vso okolico. Rad je prejemal tudi svete zakramente. Nešteto streh je pokril s svojimi delavci in nešteto mlinov je ljudem okoli Šentjurga temeljito in v splošno zadovoljnost popravil.

Oba ta blagopokojnika — prvi kot mizar, drugi kot tesar — sta vršila delo rednika Jezusovega, svetega Jožefa, mizarja in tesarja (cimpermana). Oba sta bila deležna stalne zdravniške pomoči, oba sta imela svetega Jožefa za svojega vzornika, oba sta bila previdna in oba sta kakor sveti Jožef sam mirno in udano v Gospodu (v Jezusu) zaspala. Naj bo obema zato večni delež s svetim Jožefom na strani Jezusovi! Ostalim naše sožalje!

VERNBERG

Samostansko cerkev je misijonski red Presvete krvi letos preuredil s tem, da je dal vzditi v zadostno visoko svetišče med pod in strop lasten kor za cerkveno petje. Tako je spodaj več prostora za vernike, prihajajoče k oddotnim božjim službam iz sosednih vasi in župnij. — Tudi so zdaj posebni izvedenci odstranili več ko dvajset starodavnih (iz dobe 1672 do 1783 izvira-jočih) ovalnih naprtnih slik, ki so bile pritrjene v dolgi vrsti na sredi stranskih cerkvenih zidov, ki pa so postajale po nekako 200 letih že vedno bolj trhle. Nato je bilo svetišče na znotraj na novo pobeljeno.

Za katoliško mladino vse bližnje in daljše okolice je samostan tudi letos priredil že nekaj dobro uspešnih mladinskih resnih in tudi kratkočasnih iger in nastopov na odru z deklamacijami in posamnimi in kornimi petjem.

Poleg tega so se tudi to leto, pogosto kar zaporedoma, vrstile razne za vso škofijo zelo pomenljive versko-nravnostne prireditve z različnimi mladinskimi (tudi gospodarskimi) tečaji in duhovnimi vajami za posamezne stanove, tudi za srednješolsko in visokošolsko dijaštvo. Redoma je bilo udeleženecv po 20 do 40. Tudi duhovniki so imeli svoje posebne duhovne vaje (eksercicije).

Ob minulem zimskem Marijinem prazniku (8. do 10. XII.) pa je bila slovesnost preobleke 4 novink ter slovesne obljube 4 sester in tudi poslovil-na cerkvena slavnost 6 sester, ki po Novem letu odpotujejo v svete katol. misijone v Južno Afriko in v druge po-

krajine, kamor jih je od tu (iz Vernberga) doslej po vojski odpotovalo že več ko 20.

Slovesnostim je prisostvovalo 80 sorodnikov novink in sester, večinoma iz Gornje Avstrije, ter mnogo drugih vernikov, zlasti v nedeljo, in 5 duhovnikov z enim bogoslovcem iz Svetega Florijana pri Lincu, kjer vlivajo zvonove.

Obrede je v soboto izvršil z milospodbudno in ganljivo pridigo, topot namesto prevzvišenega, sam g. generalni vikar, dr. Josip Kadras, v nedeljo pa voditelj eksercij, preč. g. p. Filip Dietz, CPPS, iz Celovca. —g

SKOČIDOL-PODRAVLJE

Letina je bila letos tu okoli le srednja ali še podsrednja. Kakor po mnogih krajih je tudi tu vladala večmesečna suša. V višje ležečih krajih — kakor Dole, Goriče, Novaves, Vernberg — delj časa niso imeli vode. Morali so hoditi oz. voziti po njo do oddaljenih vrelcev ali celo tudi v samo Dravo.

Zdaj po izdatnem deževju in ponovnem kopnenju prvih snežnih zametov je matica zemlja po dolgi, dolgi žeji zopet močno napojena in studenci so spet polni te v resnici najžlahtnejše, a žal od mnogih še le ob pomanjkanju prav upoštevane tekočine na zemlji, neprimerno važnejše od vina, mošta, piva in žganja. Že Grki so rekali in imeli pogovor: „Najboljša je voda, četudi je najcenejša!“ In slavni, tudi že nekaj let v Bogu počivajoči ustanovitelj t. zv. nekdanje „Svete vojske“, protialkoholne organizacije, mil. g. Janez Kalan, je izumil rek in ga zapisal ter razširil: „Napij se iz studenca, živela abstinenca!“

Torej cenimo vodo kot eno štirih elementov (prvin) starih modrijanov (zemlja, zrak, ogenj in voda!) Brez nje bi tudi ničesar drugega užitnega ne bilo. Voda kot sestavni del se skoro povsod nahaja.

Zato tudi vse družine z novimi hišami povsod tudi kopljejo studence, da imajo vodo kolikor možno blizu, ker jo rabijo za se, za živino, za namakanje vrtov ter sadnega drevja, kakršnega tudi tu okoli letos mnogo novega nasajajo, pa tudi za polje in travnike, za pranje in seve tudi za kuho. Iz studenca čista živa voda boljša je ko alkoholni strup iz glaža ali soda!

Gernert

MANUFAKTURNA TRGOVINA
Celovec-Klagenfurt,
OSTERWITZGASSE 14

Blago za plašče in obleke, flaneli,
barhanti in podloge za obleke

RUDA

Dne 8. decembra smo pokopali kolarja Magnet Filipa ob zelo veliki udeležbi faranov in prijateljev rajnega. Pokojni je bil 40 let cerkveni pevec, dolga leta tudi občinski odbornik in preko 40 let član požarne brambe.

Pogrebne obredi je opravil č. g. Pirker in to vse v nemškem jeziku, tudi petje je bilo samo nemško. Toda Slovenci smo se morali že kar navaditi na to ponemčevanje, saj tudi slovensko pridigo slišimo zelo redko. Namesto slovenske pridige so litanije po sv. maši. Skoraj bi rekli, da so komu čebele, ki jih ima pri raznih kmetih v „reji“, bolj pri srcu — kakor pa razlaganje besede božje slovenskim faranom in njihovem jeziku.

„BARAGOVA PRATIKA“ UREDNI- ŠTVU „NAŠEGA TEDNIKA“

Prejemamo Vaš list in se nam zelo dopade. Dobro ga urejate in čudimo se, da morete izhajati. Ali imate kaj več naročnikov v USA? Mnogi bi ga lahko naročili.

Da se Vam oddolžimo za pošiljanje lista, Vam bomo dali prihodnje leto polovico strani brezplačno za Vaš oglas. Sestavite ga kar sami in nam pošljite vsaj tja do meseca marca 1951. Pri razpečevanju naše „Pratike“ smo sprejeli tudi več naročnin za Vaše Mohorjeve knjige.

Vam želimo obilo uspeha pri Vašem delu za naš trpeči rod, ter želimo tudi vsem Vam blagoslovljen Božič in srečno novo leto!

TVRDKA

MODEN - PICKL

je zdaj v novih, večjih in lepših prostorih.

Novi trgovski lokal se nahaja v Paradeisergasse 4 na vogalu Bahnhofstrasse—Paradeisergasse v hiši, katero so več let imeli zasedeno Angleži.

Sedaj prenovljeni prostori so svetli, prostrani in zelo praktično in moderno urejeni, tako, da se mora kupec v trgovini Moden-Pickl dobro počutiti.

Res velika izbira vseh vrst oblačil nudi vsakemu zaželeno blago po vsakem okusu. Zmerne cene in visoka kakovost odlikujejo oblačilnico Moden-Pickl, katere lastnik je dipl. trg. Hans Ketter.

Temelj te trvdke je pa pravcata tovarna oblek, v kateri je zaposlenih od 80—100 oseb. Seveda so med njimi krojači in prirezovalci, ki bi po svojem znanju in okusu mogli ustreči vsaki, še tako v tem pogledu razvajani dami in gospodu. Na drugi strani pa izdelujejo kakovostne in lepe obleke in plašče, katere si more privoščiti tudi preprost človek.

Z ozirom na vsestranost svojega dela in z ozirom na velik ugled, ki ga ima trvdka Moden-Pickl v Celovcu, je ta oblačilnica danes vodilna v tej stroki.

Zvonarna Oberascher

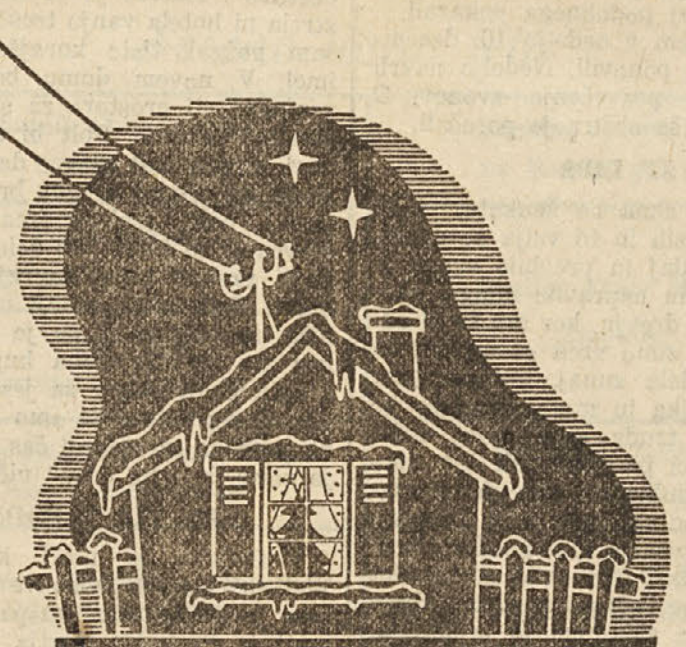
V naši božični številki smo prinesli oglas zvonarne Oberascher in danes vam podajamo še nekaj podrobnejših podatkov o tej trvdki.

„Trvdka je dobavila v letih po 1945 poleg svoje normalne proizvodnje več kot 400.000 kg zvonov iz Oberascherjeve specialne bronse.

Nobena druga avstrijska zvonarna ni dosegla tako visoke zmogljivosti. Ročno mojstrsko delo in čistost zvoka naših zvonov sta dosegla po vseh avstrijskih zveznih deželah polno priznanje.

Dobavljamo zvonove vsake velikosti iz bakreno kositrne bronse ter iz specialne Oberascherjeve bronse. Dobavimo tudi električne naprave za zvonjenje.

Trvdka Oberascher jamči za vse svoje izdelke.“

*Želimo vam
blago slovljeno in srečno*

NOVO LETO!

KELAG

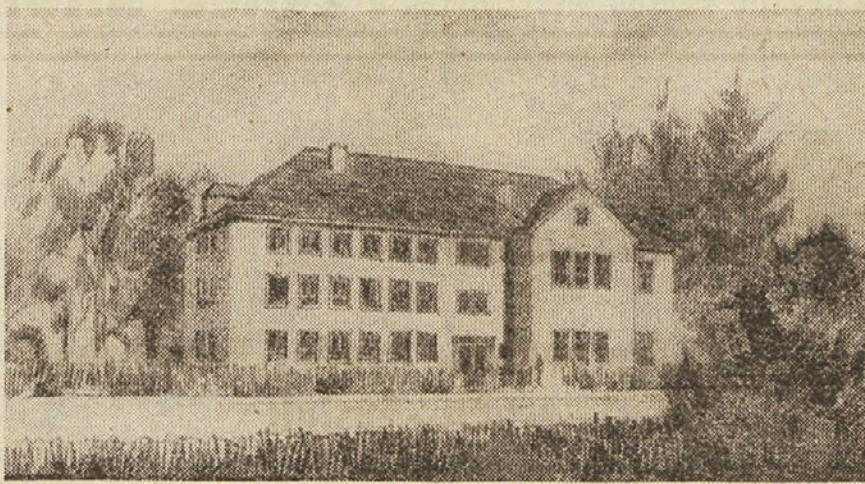
Celovec je dobil nov, lep in moderno urejen

Dom bolniških sester

Gradnja tega poslopja, ki predstavlja velik napredek na zdravstvenem polju Koroške, ni trajala dolgo. Pričeli so koncem avgusta preteklega leta in danes stoji veliko in moderno urejeno poslopje.

Ni manj kot 155 sob je zgrajenih in v njih bo imelo stanovanja 238 bolniških sester. Če povemo, da je vsa nočanja ureditev v skladu s sodobnimi higijeničnimi predpisi, potem je razumljivo, da ima vsaka soba mrzlo in toplo vodo, odgovarjajoče pohištvo in klicno napravo, kar je za poklic bolniških sester zelo važno. Vsako je namreč mogoče takoj poklicati in na hodniku v vsakem nadstropju je telefon, s katerim more takoj stopiti v zvezo z bolnikom, oziroma z onim, ki želi z njo govoriti.

V vsakem nadstropju so nadalje umivalnice s prhami, čistilnica in kuhinja za čaj. V kleti je pralnica s sušilnico in likalnice. Tam je tudi učilnica za dekleta, ki se uče za bolniške sestre. Spodaj je tudi še velika dvorana, ki na splošno služi kot obednica za uslužben-

Nova prosekura deželne bolnice v Celovcu

ce, po potrebi pa je tudi predavalnica, v kateri je prostora za 300 oseb. Celotne naprave — pod katerimi je razumeti kuhinjo, hladilnico, prostore za pripravljanje sočivja in mesenih jedil, kakor tudi izplakovalnice — zamorejo nuditi oskrbo 800 osebam, v skrajni potrebi pa tudi 1000 osebam.

Poskrbljeno je za hiter in udoben prehod iz Doma bolniških sester do bolnice. To je udoben hodnik z vratarjevo ložo in čakalnico.

Vsa stavba s svojimi prostori je zgrajena in urejena po načelih praktičnosti in varčnosti. Vse je v skladu s potrebami važnega in težkega poklica bolniških sester.

Marsikoga bo zanimalo, koliko je stala postavitev celotnega poslopja. — Prvotno predvideno vsoto 4 in pol milijona šilingov je bilo treba radi povi-

šanja cen za 120.000 prekoračiti. Izgradnja in oprema kuhinje, ki bo dovršena prihodnje leto, bo zahtevala še pol milijona, tako, da bo vse skupaj stalo okrog 5.100.000 šilingov. Ustanova pa bo seveda vsemu koroškemu prebivalstvu v veliko korist. Napredek na polju zdravniške in bolniške oskrbe je za vsakega velike važnosti in bolani in trpeči bodo blagodat sličnih ustanov pač najbolje občutili. Prva in neposredna posledica pa je dejstvo, da se je število bolniških sob povečalo, kajti stanovanja bolniških sester, ki se bodo preselile v novo stavbo, spreminjajo v sobe za bolnike. S tem se je zmogljivost celovške deželne bolnice močno povečala.

DOGRADITEV NOVE PROSEKTURE je nadvse razveseljivo dejstvo za vsakogar, ki se spozna na zdravstvenem

polju. Prosekura je zdravniška ustanova, kjer umrle secirajo, pregledujejo in izsledki teh pregledov so nadvse važni za zdravniško vedo. Prosekura je na primer tista ustanova, kjer morejo zdravniki povsem točno ugotoviti žni za zdravniško vedo. Prosekura je na primer tista ustanova, kjer morejo vzrok smrti. Posebno na kriminalnem polju je to velike važnosti. Prav tako je prosekura kraj, kjer se mladi medicinci morejo praktično izučiti v svojem odgovornem poklicu.

Stara celovška prosekura je bila zgrajena leta 1895. Moderniziranje in prenovljenje tega inštituta je zato bilo nadvse potrebno. Tej potrebi je sedaj ustrezno. Staro poslopje je bilo močno povečano in sodobnim potrebam prirejeno. Z deli so pričeli junija 1949. Poslopje je stalo 1.600.000 šilingov in predstavlja sedaj seveda za vse, ki so v njem zaposleni — od zdravnikov do uslužbencev — veliko olajšanje njihovega poklicnega dela. Nove, moderne naprave v ličnih in svojemu namenu odgovarjajočih prostorih bodo pospešile načrtnost in hitrost poklicnega dela.

Alfons Felderer

slikarstvo in pleskarstvo

Prevzem vseh slikarskih in plesarskih del. Nizke cene ob najboljši izdelavi.

Celovec - Klagenfurt

Sonnwendgasse 28
St.-Ruprecht-Straße 67
Tel. 39-4-66

**FRANZ
HANDLER**

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo, naprave za plin, vodovodi in inštalacija naprav za kurjavo

Celovec-Klagenfurt,
Priesterhausgasse 4, tel. 19-07

Primus Melchior

Slikar in pleskar. CELOVEC-KLAGENFURT
Neubaugasse 23, tel. 12-65
Želi srečno novo leto vsem svojim naročnikom

NOTRANJE NAPRAVE

PRAUSE

Dunaj — Wien
Celovec — Klagenfurt
Inmost — Innsbruck

Hanns C. Leixl

Steklarska dela vseh vrst. — Slikarstvo na steklo za navadne in svete namene.

Celovec-Klagenfurt,
Alter Platz 4 (na dvorišču)
Tel. 18-63

MALI OGLAS

Kupujemo ščetine, kravje repe in žimo po najvišjih dnevnih cenah. Ponudbe pošljite na tvrdko MIJA, St. Veit a. d. Glan.

**Pfeimer &
Möblacher**

Celovec - Klagenfurt

Viktringer Ring 37-30

Tel. 22-45

Centralne kurjave

Vodovodi

Sanitarne naprave

**HANS
SCARSINI**

CELOVEC-KLAGENFURT,
Friedlstrasse 37 — Tel. 11-74

Ustanovljeno leta 1906

Atelje za dekoracijsko, sobno, napisno in črkarsko slikarstvo. Lastna delavnica za pleskanje in ličanje

Karl Ebner

tesarstvo, lasten polnojarmenik, strugarstvo in lesna trgovina

CELOVEC-KLAGENFURT, St. Georgener Strasse 2
Telefon 17-23 Obratuje od leta 1884

želi istočasno vsem svojim naročnikom srečno novo leto

Hans Duller

SLIKAR IN PLESKAR

CELOVEC-KLAGENFURT,
Sariastrasse 7 — Tel. 38-9-83

KARL LEITL

CELOVEC-KLAGENFURT . BURGGASSE 7 . Tel. 47-07

GRADBENO, PORTALNO IN INDUSTRIJSKO STEKLARSTVO

Vsem cenjenim odjemalcem zdravo Novo leto! — Naša želja za novo leto: da boste vedno zadovoljni v Vaši ljudski trgovski hiši

DIETMAR WARMUTH & CO. • BELJAK - VILLACH

Slavenske oddaje v radiu

ČETRTEK, 28. decembra:
14.30—15.00 Poročila — „Za gospodinjstvo“ — Glasba.
18.30—18.55 Petindvajset zabavnih minut z bratom Gratzler.
PETEK, 29. decembra:
14.30—15.00 Poročila — Pregled svetovnega tiska.
SOBOTA, 30. decembra:
9.00—9.15 Zgodovina slovenskega slovnice.
NEDELJA, 31. decembra:
7.15—7.45 Duhovna obnova — Ob zaključku starega leta.
PONEDELJEK, 1. januarja:
7.10—7.40 Duhovna obnova — Za novo leto.
TOREK, 2. januarja:
14.30—15.00 Poročila — „Zdravnik“ — Glasba.
18.30—18.45 Deveto nadaljevanje pouka slovenščine.
18.45—18.55 Narodopisno predavanje.
SREDA, 3. januarja:
14.30—15.00 Poročila — „Za kmeta“ — Glasba.

RESEVALCI KRIŽANK, POZOR!

Ko ste križanko „Modne hiše Preis in Sinovi“ rešili, jo pošljite na upravo „Našega tednika“, Viktringer Ring 26. Izrečane bodo štiri nagrade:
1. otroški pulover prvovrstne kakovosti (darilo tvrdke Preis in Sinovi);
2. elegantna moška kravata (darilo tvrdke Preis in Sinovi);
3. Kolekcija knjig „Dobra knjiga“;
4. Album Koroške.
Rešitve je treba poslati do 9. januarja 1951.

ALOIS BARUZZI (Olive nasl.)

Gradbeno in galanterijsko kleparstvo
Celovec-Klagenfurt, Burggasse 25
tel. 31-63

Radio Schmidt

„Velika hiša malega človeka“
Radioaparati za vsakogar. Tovarniško novi 4 cevni Super od 526 S naprej.
— Popolnoma prenovljeni aparati od 200 S dalje.

Najbolj moderna popravilnica.
Zarnice za dom in preprodažo.

CELOVEC - KLAGENFURT
Bahnhofstr. 22 — Tel. 29-48

Najmanj za 10 svetilk elektr. svetlobe

si morete nabaviti sedaj že
za 900 šilingov

Pojasnila daje

SIUTZ

Celovec - Klagenfurt
Aichelburg, Lablastraße 1

pri Križni gori (Kreuzberg) med
Waisenhauskaserne in Truppen-
spital-om.

Najrazličnejše GUMIJASTE IZDELKE

kakor:
snežke galoše
dežne plašče pelerine
gumij. predpasnike rokavice
termoforje namizne prte
gumijaste novarice žoge
gumijaste cevi zagostila, Dichtungen
in vse higijske gumijaste predmete
dobite pri trdkci

GUMMIHAUS WIEDNER

Celovec — Klagenfurt, Bahnhofstr. 33

Zahtevajte povsod visokovredni

PECKLO-KRUH!

50
LET OBSTOJA

**Kärntnerische Landes-Brandschaden-
Versicherungs-Anstalt**

**Koroška deželna zavarovalnica
proti požarni škodi**

Ustanovljena 1899 po Koroškem deželnem zboru

Celovec-Klagenfurt, Alter Platz 30, Tel. 18-46 in 18-47

Koks - Deva
Kohle Franz Sagaischek

Premog

Veletrgovina s premogom
CELOVEC - KLAGENFURT, STAUDERHAUS

želi svojim odjemalcem in prijateljem

srečno novo leto!

Alpenländische Zuckerwaren-Fabrik

Ludwig Gelantz

Celovec
Dunaj

Klagenfurt
Wien

Celovec - Klagenfurt
Heiligen-Geist-Platz 6

Kupujem kožo
zajcev, lisic, kun, dihurjev itd. po
najvišjih cenah, trgovina usnja

Hans Bon

Celovec — Klagenfurt, Osterwitzg. 4
Tel. 46-84

Trgovina vseh električnih potrebščin
Kupujte pri domačem obrtniku

HANS KREUTZ

Celovec, Kramergasse 11 Telefon 21-73
RADIJSKI APARATI NA OBRKE

Božična darila za gospode:

Srajce, kravate, pižame, spodnje perilo, dolge in kratke nogavice, Anorak — puloverji, volneni puloverji itd. — vse v največji izbiri v modni trgovini

Sichler

Beljak — Villach, Bahnhofstraße 9

Specialna trgovina z leseno robo-rešetca, pletene torbe, šelke, melle, cikle in kuhinjski predmeti

Sepp Korenjak

Celovec-Klagenfurt, Benediktinerpl. 10

DAMSKE
GARNITURE ZA PREHODNI LETNI
CAS

Srajce, hlačke, lepih prilagojenih oblik in najboljše kakovosti samo

S 40.50

Grüner

Celovec-Klagenfurt, Burggasse

FRANZ MODRITSCH

radijske in elektromehanične potrebščine
Celovec-Klagenfurt, Wienergasse 4, Tel. 15-10

Popravila radijskih aparatov - radijske žarnice - material za antene - žarnice - baterije - električni hladilniki - harmonike

Specialna trgovina dežnih plaščev

V. TARMANN

Celovec - Klagenfurt Völkermarkter Straße 16

Popravljamo in izdelujemo
po meri dežne plašče

Gylwester

Vaša zimskošportna oprema

je v Sportni hiši

„Davas“
(K. KUNTSCHITZ)

Celovec-Klagenfurt, Bahnhofstr. 26, Tel. 22-49

Gledališče

Začetek predstav ob 20:00

28. XII. »Frasquita«, izbirni abonma, prosta prodaja.
29. XII. »Der Lügner«, prva predstava, abonma A in prosta prodaja.
30. XII. »Frasquita«, izbirni abonma in prosta prodaja.
31. XII. »Die Landstreicher, zadnjič, izbirni abonma in prosta prodaja.
1. I. »Lotterie«, izbirni abonma, pr. prod.
2. I. »Frasquita«, abonma B2, izb. abonma.
3. I. »Der Lügner«, izbirni abonma, pr. prod.

KINO

**Celovec - Klagenfurt
STADTTHEATER**

Predstave ob 16. in 18. uri, ob ponedeljkih tudi ob 20. uri.

Od 29. XII.—1. I. »Festliche Abenteuer«
Od 2.—4. I. »Liebesheirat«
Od 5.—8. I. »Das hohe Lied der Liebe«

PRECHTL

Do 5. I. »Kein Engel ist so rein«

CARINTHIA-LICHTSPIELE

Od 29. XII.—31. XII. »Die Klaus von Parma, I. Teil
Od 1.—4. I. »Die Klaus von Parma, II. T.

PETERHOF

Od 29. XII.—1. I. »Die verschwundene Frau«
Od 2.—4. I. »Jonny stiehlt Europa«

**Beljak - Villach
BAHNHOFLICHTSPIELE**

Predstave ob 12., 14., 16., 18.15 in 20.30;
ob nedeljah in praznikih tudi ob 10. uri.

Od 29. XII.—1. I. »Liebe im Süden«
31. XII. ob 23. uri predstava za Silvestrov večer »Liebe im Süden«.
30. in 31. XII., 1. I. ob 10. uri pravljica predstava »Frau Holle«
Od 2.—4. I. »Vogelfrei«

STADT-KINO

Predstave ob 16., 18. in 20. uri.
Od 2.—4. I. »Der gläserne Berg«

Elite Filmbühne

Predstave ob 15.45, 18.15 in 20.15, ob nede-
Do 28. XII. »Frauenarzt Dr. Pretorius«
Od 29. XII.—1. I. »Weitlauf um Liebe«

Apollo Lichtspiele

Predstave ob 10., 12., 14., 16., 18. in 20. uri.
Do 28. XII. »Das Jahr des Herrn«
Od 29. XII.—1. I. »Theodor im Fussballtor«